

İstanbulda kış başlamış sayılabilir.. Yukarıki resimler şehirde dünkü halı gösteriyor. Hava yazımızı üçüncü sayıfamızda bulacaksınız

Yugoslavya muhtırasını verdi

Bolluk içinde darlık

Sea günlerde İstanbul sularında bir balık bolluğu var. Denildiğine göre bir günde çıkan torik yüz bin buluyor. Çıkan balık İstanbul kendi ihtiyacından üstün olduğu için balığın değeri düştükçe düşüyor. Öyle ki bir kilosu yirmi, o - lüz paraya bile güç alıcı buluyor. Bu balık bolluğu İstanbul için büyük bir kazanç kaynağı olabilir. Bunun yolu balıklarımızı komşu balıkçıların ve dış ülkelerde satmak. Birtakım çalışkan iş adamları bir kerteye kadar bunu başarmaktadırlar. Bu da o denli (kadar) azdır ki, bir değer biçmeğe bile değmez.

Birtakım kuşların yazın yurdu - muza geldikleri, kışın sıcak ülkelere gittikleri gibi denizlerdeki balıklar da böyle yaparlar. Yazın Kadenizde yaşayan balıkların bir - takımını kışın Akdenize geçerler. Boğaziçi bu balıklar için tek geçit yeridir. İstanbul denizlerinde yö - yen (mevsim) lerinde birtakım balıkların bol çıkması bundan ileri gelir.

Demek ki, Boğaziçi geçidinin iki yakasında oturan İstanbullular balıkçılık bakımından en kutlu bir yerde bulunuyorlar. Ayaklarının dibinden her yıl balık sürülerinin

Asım US

(Devamı 4 cü sayıfının 1 ci sütununda)

Küçük anlaşma bakanları arasında tam bir uzlaşma

Cenevre, 22 (A.A.) — Marsilya suikastı mesuliyetleri hakkındaki Yugoslavya notası bugün saat 17,30 da Uluslar Birliği umumî kâtipliğine verilmiştir.

Cenevre, 22 (A.A.) — Yugoslav heyeti, Marsilya suikastının siyasal mesuliyetlerine ait Belgrat hükümetinin Uluslar birliğine vereceği muhtıranın gerek esas ve gerekse şekli hakkında Küçük İtilaf bakanları arasında tam bir uzlaşma hasıl olduğunu bildirmiştir. Muhtıranın bu gece neşrolunması muhtemeldir.

Romanya ile Çekoslovakya'da yarın, Yugoslav muhtırasını teyit eden muhtıralarını birlik umumî kâtipliğine vereceklerdir. Yugoslavyanın bu muhtırasını teyit edecek, bütün vesikaları ihtiva edilecek olan diğer muhtırası da önümüzdeki cumartesi veya pazartesi günü birlik umumî kâtipliğine verilecektir.

İsmet Paşa Hz.

Ankara, 22 (Kurun) — Söylenildiğine göre Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinin ve İç Bakanı Şükrü Kaya Beyin Edirneye gitmeleri geçicektir.

Yeni Belediye reisleri

Ankara, 22 (KURUN) — Sam-sun belediye reisliğine seçilen Hüseyin Nafiz, Afyona seçilen Tiryaki oğlu Hüseyin Haşim, Niğdeye seçilen Dr. Hüseyin Beylerin reislikleri yüksek taptikten geçti.

Okyanusta cinayet

İssız bir adanın imparatoru, iki insan öldürmüştü!

Ölü bulunan adam

Yer yuvarlağının aşağısında, Atlas Okyanusunda, Aşağı Amerika'ya yakın ıssız bir adada gizlilikle dolu bir öldürme yapıldığı Los Anceleston bildiriliyor.

Galapagos takım adalarından Marşena ıssız adasında bir adamla bir kadının acınacak bir biçimde öldürüldükleri görülmüştür. Ölü adamın ruhalığında Alfred Rudolf Lorentz adına yazılmış bir pasaport, Fransız paraları ile çocuk rubaları bulunmuştur. Kadının kim olduğu anlaşılamamıştır.

(Devamı 7 ci sayıfının 5 ci sütununda)

KURUN

Okurlarına büyük faydalar verir

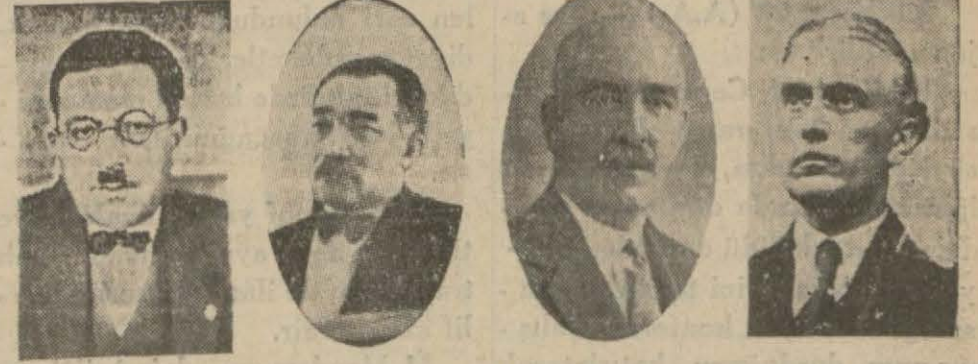
Tafsilât bekleyiniz ve iç sayı-falarda bulacaksınız
Kurun kuponunu biriktiriniz.

Soyadı

arıyor musunuz?
İç sayıfalarımızda "Kurun isim babası", kışmımıza bakınız. Her gün yeni adlar bulacaksınız

Yeniden Soyadı alan mebuslar ve memurlar

Şehrimizde soyadı almıya başlıyanlar arasında Belediye memurları baştadır

Bay Ziya Erdem, Bay Avni Yağız, Bay Necip Serdengeçti, Bay Hâmit Oskay

Memurların ve hocaların birinci Kânunun yirmi sekizinde tatbik edilmeğe başlanacak soyadı kânununda halka örnek olmaları için İkinci Kânunun sonuna kadar soyadı almaları ve sicile yazılmaları hakkındaki

Başvekelet tamimi vilâyetlere bildirmiştir.

Soy adı almıya başlıyanlar arasında şehrimizde belediye erkânı ve memurları başta gelmektedir.

(Devamı 10 ncü sayıfının 1 inci sütununda)

Anketimiz

Hayat geri dönmez, kadın eve girmez!

Tarih gerilip gerilip bir ok atmıştır; yaydan çıkan okun tekrar geri dönmesi mümkün müdür?

Feyziati Kız Lisesi Müdürlerinden ve değerli felsefe muallimlerinden Türkân Hanım, muharririmizi büyük bir nezaketle karşılamış, suallerimize istediğimiz cevapları vermiştir.

— 1914 — 1918 harbi erkekleri ateş hattına sürüklediği için, iş sahasında açılan yerleri kadınlar doldurmuşlardır. Harpten dönen erkekler bu yüzden işsiz kaldılar. Şimdi bazı memleketlerde işsizlik faciasının önüne geçmek için kadınların tekrar evlerine dönmesi lüzumu öne sürülüyor. Bu mümkün müdür?

— 1914 — 1918 harbi yoktan bir hadise yaratmamıştır. Erkek-

(Devamı 7 inci sayıfının 1 inci sütununda)

Türkân Hanım

Oturanlar: Soldan Yablonski yoldaş, KURUN Müdürü ve Giresun mebusu Bay Tarık Us, Stoklipski yoldaş.

Ayaktakiler: Soldan KURUN yazıcılarından Bekir Sıtkı, yazı müdürümüz A. Sırrı, KURUN yazıcılarından Ömer Rıza Beyler.

Memleketimizde yıllardanberi Tass ajansı muhabirliğini yapan Yablonski yoldaşın memleketinde daha başka bir memuriyete getirildiğini ve yerine Stoklipski yoldaşın tayin olunduğunu yazmıştık. Yablonski yoldaş dün matbaamıza gelerek yeni arkadaşını bize tanıtmış ve veda etmiştir.

Yurdumuzda kendisini çok sevdirmiş olan Yablonski yoldaş ayın yirmi dokuzunda Sovyet Rusyaya doğru yola çıkacaktır. Kendisine rahat bir yolculuk, Stoklipski yoldaşa yeni vazifesinde muvaffakiyet dileriz.

Yukarıdaki resim dün matbaamızda alınmıştır.

Kapıyı neye hızla kapattıyorsun? Sabaha karşı geldiğin vakit yaptığın gibi yavaşça kapatsana!..

TEL YAZILARI

Silâhsızlanma komisyonu ve Litvinof öküzlardan önce arabayı koşmak gibi bir şey!

Sovyet dış bakanı, silâhsızlanma daimi komisyonları ihdasını lüzumsuz buluyor

Moskova, 22 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

M. Litvinof, Cenevrede silâhsızlanma konferansı bürosunda söylediği nutukta, devletlerin silâhsızlanmasında düşünülen tahdidat ve taahhüdü deruhde etmeye muvafakatlerini temin imkânı sızlığı sebebiyle, konferans çalışmasını durduğunu hatırlatarak bu vaziyetin devam ettiğini söylemiştir.

M. Henderson tarafından ruznameye konulmuş olan silâh imal ve ticareti meselesine temas eden M. Litvinof Sovyet murahhas heyetinin bu hususta hiç bir itirazı olmadığını ve Sovyet Rusya'da ne hususî silâh imalatı, ne de hususî silâh ticareti mevcut olmadığı için teklif edilen sistemin Rusya'da fi-

len cari bulunduğunu söyleyerek, diğer memleketler de bu yola girdikleri takdirde bunun memnuniyetle karşılanacağını ilâve etmiştir.

M. Litvinof yalnız imalatın ve ticaretin değil aynı zamanda silâh transitinin de ilân edilmesini teklif etmektedir.

M. Hendersonun daimi silâhsızlanma komisyonları ihdası hakkındaki teklifine gelince, M. Litvinof her hangi bir silâhsızlanma kararlaştırmadan böyle bir komisyon ihdasının öküzlardan evvel arabayı koşmak demek olacağını söyleyerek:

"Yakın bir istikbalde hiçbir şey yapamayacağımızı bile bir komisyon ihdas etmek bunu evvelden tasdik demektir," demiştir.

Hintliler üzülüyorlar

Londra, 22 (A.A.) — Büyük Britanya imparatorluğunun istikbalini alâkadar eden çok mühim bir belge dün Londrada neşredilmiştir.

Bu belge, Hindistan kanunu esaslı projesi hakkında muhtelit parlamento komisyonunun on sekiz aydanberi hazırlamakta olduğu rapordur.

Raporda hükümetin projesi heyeti umumiyesi itibarile tasvip edilmekte ise de çok esaslı bir kaç noktaya ilişilmektedir. İlişilen bu noktalar projeye karşı muhafazakârların yaptığı itirazlara uygun gelmektedir.

Raporda çok mühim olarak şu üç teklif yapılmaktadır:

1 — Zabıta işlerine ait herhangi bir nizamname o mintakada İngilterenin mümessili olan vali tarafından tasdik edilmedikçe meri olamayacaktır.

2 — Tethiş hareketlerine karşı

mücadele icap ettiği takdirde İngiliz hükümeti Hint hükümetinin her dairesini murakabe etmek için tam salâhiyeti haiz bulunacaktır.

3. — İngiltereden gelecek mallara karşı konulacak tarifeler hakkında umumî valinin veto hakkı olacaktır.

Parlamento azası şimdi komisyonun raporunu öğrendiğinden meseleyi bütün teferrüatıyla tetkik edebilecektir. Bu projenin müzakeresi beş ay kadar sürecektir.

Bundan sonra maddelerin tetkikine geçilecektir ki bu da şimdi ki toplanma devresinin son raporu on sekiz ay gibi uzun bir zaman zarfında hazırlanması ve gerekse parlamentoda rapura uzun bir müzakere devresi ayrılması Hindistan imparatorluğu kanunu esaslarının tadili işine İngiliz efkârı umumiyesinin en büyük bir ehemmiyet verdiğini göstermeğe kâfi değildir.

Deniz görüşmeleri sürüyor

Londra, 22 (A.A.) — Sir Con Saymen avam kamarasında Kralın nutkuna verilecek cevabın müzakeresi sırasında demiştir ki:

"— Deniz görüşmeleri devam etmektedir. Vaşington muahedesi imza etmiş olan devletlerden hiç biri bu muahededen vaz geçtiğini bildirmemiştir. Fakat böyle bir ihbarın vukuu anlaşılmaktadır. İngiliz hükümeti, deniz tahdidatı sisteminin nihayet bulmasını herkes için büyük bir felâket olarak telâkki eder. İngiliz hükümetinin mümessilleri, bugünkü zorlukların ıktıhamını temin edecek bir yer bulunması mümkün görüldüğü müddetçe görüşmelere devam edeceklerdir.

Emniyette müsavat herkes için itiraz götürmez bir haktır. Fakat bu bütün filoların mutlaka aynı büyüklükte olması lâzım geleceği demek değildir. Hiç bir kimsenin emniyeti tehlikeye konmaksızın bir anlaşma esasını, hatta takribi olarak elde edebilirsek gelecek

seneki konferansı tabii muahedeyi imza etmiş olan Fransa ve İtalyanın da tasvibi şartıyla hazırlanmış telâkki edeceğiz.

Fransız ve İtalya hükümetleri ile Dominyonları şimdiki görüşmelerin inkişafından haberdar ettik..

Sir Saymon, deniz görüşmelerinin kesilmediğini teyid etmiştir.

Edirne - İstanbul yolunda

Tekirdağ, 22 (A.A.) — Edirne — İstanbul yolunun Tekirdağ mintakasında 25 köprüünün betonarme olarak yapılması kararlaştırılmıştır. Bu köprü, Çorlu, Silivri arasındadır. Köprülerin inşaatı yakında münakasaya çıkarılacaktır. Kışın geçit vermez suların üzerine kurulacak olan bu köprülerin yapılması memleketin ıktisadiyatı üzerinde büyük bir ehemmiyet almaktadır.

Köprülerin inşaatı birinci kâ-nunda ihale olunacaktır.

Gazi Hz.

Ankara, 22 (A.A.) — Reisi cumhur Hazretleri bugün saat 14 te yeni İsvet Elçisi M. Vinteri kabul buyurmuşlardır. Elçi, Gazi Hazretlerine itimatnamesini takdim etmiştir. Kabul esnasında Dış Bakanlığı gönel kâtibi Numan Rifat Bey hazır bulunmuştur.

(B.) Meclisi

Ankara, 22 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Refet Beyin reisliğinde toplanarak hava servislerine ait sıhhi mukaveleye iştiraki-miz hakkındaki kanun lâyihasının birinci müzakeresini yapmış ve cumartesi günü toplanmak üzere ıctimaa nihayet vermiştir.

Soyadları için broşür

Ankara, 22 (A.A.) — Türk Dil-i Tetkik Cemiyeti halkımıza kolaylık olmak üzere soyadları için bir broşür hazırlamaktadır. Alfabe sırasile hazırlanan broşürde en doğru soyadları bulunacaktır. Broşür birkaç güne kadar çıkacaktır.

Fenerbahçe - Çankaya maçı bugün

Ankara, 22 (A.A.) — Fenerbahçe birinci takımı yarınki cumma sabahı ekisprele şehrimize gelecek ve doğru Ankarapalas oteline inecektir. Otel pavyonunda Fenerbahçe reisi Saraçoğlu Şükrü Beyefendi sporculara 25 kişilik bir ziyafet verecektir.

Takım saat 14,30 da Ankara - gücü sahasında Çankaya takımı ile karşılaşacaktır.

Emniyet müdürü geliyor

Ankara, 22 (KURUN) — İstanbul emniyet müdrü Fehmi Bey İstanbul'a gitti.

Nüfus genel müdürü

Ankara, 22 (KURUN) — Nüfus Genel müdürü Galip Bey Edirneye gitti. Galip Bey Edirne'de ay sonuna kadar kalacak, iskân işlerini tetkik edecektir.

Unutmıyacağız

"Kurun" adını almamız üzerine gazetemize güzel sözlerle uğur diler. "Akşam" ve "Haber" arkadaşlarımızın bu dileklerini unutmıyacağız.

Bizim bildiğimiz

Ulus ve Budun

Budunlar birliği, doğru değildir. Ulus, bugünkü anlayışımıza göre (millet) in yerini alıyor.

(Cemiyetler Akvam) ı beğenmiyerek (Milletler Cemiyeti) ne çevirişimiz nedendi? (Kavim) ile (millet) arasındaki ayırdımı gözden kaçırmadığımızdan... İmdi (budun) başka, (ulus) başkadır. (Budun) milletinkinden de ileri, milletinkinden de üstün bir birlik tir. Bir (bütün) dır.

(Cemiyetler Akvam), (Milletler Cemiyeti), kendisini böylece bir (budun) u var edecek, gösterecek bir düzen olabilir. Orada kendilerini gösteren, yer alan uluslar, oraya yazılmakla bir (budun) var olabilir. Ancak budunlar varolmuş olmaz ki budunlar birliği olabilir.

ÖĞRENEN

Kendi duyularımız

Meclis, birinci kânunun ilk haftası sonuna kadar çalışacak

Ankara, 22 (KURUN) — B. M. Meclisinin tatilinden önce, mali bir kaç kanunun eklenti ve değiştirilmeleri projelerinin görüşü-

leceği umulmaktadır, bundan ötürü Meclis çalışmasının, birinci kânunun ilk haftası sonuna kadar sürereceği sanılmaktadır.

M. Venizelosu öldürmek isteyenlerin muhakemesi

Atina, 22 (KURUN) — Geçen yıl, eski Başvekil M. Venizelosu suikast tertip edenlerin muhakemesine cumartesi günü Pire ağır ceza mahkemesinde başlanacaktır.

M. Venizelosu öldürmeye teşebbüs etmiş olanlar, bir takım hak-diselerin önüne geçmek için yarıhapishaneden Pire ağırceza mahkemesine nakledilecekler ve muhakeme devam ettiği müddetçe orada kalacaklardır.

Yunanistanın müdafaa plânı

Atina, 22 (KURUN) — Dün gece Yunan dış, harp ve deniz bakanları arasında yapılan bir toplantıda Yunanistanın müdafaa plânı görüşülmüş ve deniz ve kara umumi harp erkânının bu plânı hazırlamaları kararlaştırılmıştır.

Hasan Ali Bey

Ankara, 22 (KURUN) — Orta tedrisat genel müdürü Hasan Ali Bey İstanbul'a gitti.

Trakya mebusları

Ankara, 22 (KURUN) — Trakya mebusları, Edirnenin kurtuluş bayramı kutlulamasında bulunmak üzere Edirneye gittiler.

Posta telgrafta değişiklikler

Ankara, 22 (KURUN) — Posta telgraf genel müdürlüğünde bazı değişiklikler yapılacağı bildiriliyor. Genel müdür Nazım bu işle uğraşmaktadır.

Hesaplar divanına alınacak mürakip muavinleri

Ankara, 22 (KURUN) — Hesaplar divanına alınacak mürakip muavinleri için istekler tutulur. Ankara, İstanbulda müsade açılacaktır.

İzmir Ziraat bankası müdürü

Ankara, 22 (KURUN) — İzmir Ziraat bankası müdürü Naili Beyin başka bir vaziyet tayin edileceği söyleniyor.

"Ankaraya doğru taarruz; Varşova harbi"

Varşova, 22 (A.A.) — Asiatic Riviev mecmuasının son sayısında Leh muharrirlerinden mümtaz yüzbaşı M. Hinterhoff'un yazdığı "Ankaraya doğru taarruz ve Varşova muharebesi," başlıklı bir tetkik yazısı çıkmıştır.

Muharrir evvelâ silâhlı mücadeleye esas teşkil eden siyasal durumunu anlatıyor ve büyük devletlerin Anadoluda birbirleriyle karşılaşan menfaatlerini tahlil edildikten sonra dörtler meclisinin kararıyla Yunan kıtalarının inisi-

ni, Cenevrede ve başlıca Avrupa merkezlerinde yapılan mühim siyasal hazırlıklardan sonra başlıyan 1919 ve 1921 Yunan taarruzlarını ve nihayet Yunanlıların Sakarya nehri kıyılarına gelişini, bu nehir kıyılarında yapılan ve birkaç hafta süren kanlı bir savaştan sonra Yunanlıların çekilmiye mecbur kalışlarını tasvir ediyor.

Sakarya muharebesinden bahsederken muharrir, bu muharebe ile 1920 deki Vistul muharebesi arasında dikkate değer mukayeseler yapıyor ve bundan sonra hususî bir dikkatle bir sene süren ve

askeri olduğu kadar siyasal ıktılardan sonra başlıyan Taarruz kabil taarruzunu tetkik ediyor ki:

"Şahsen Gazi Mustafa Hazretleri tarafından idare edilen bu mukabil taarruz, birkaç içinde Yunan ordusunun hezimetiyle neticelendi. sonraki merhaleyi ise, mütarekesi, ve 1923 te imzalan şerefli Lozan sulh ile tetevvüc eden ilerlemeler eder.."

Muharrir tetkikinin Türk — Yunan harbiyle Tan — Sovyet Rusya harbi arasındaki benzerlikleri ve bu benzerliklerin Sakarya ve Vistul muharebeleri arasında bilhassa dikkati çektiğini kaydedilmektedir.

Burada şunu söylemek gerek ki, bu benzerlikler "Marn, Vistul ve İzmir," adlı eserinde Sovyet muharrirlerinden Melikof tarafından ileri sürülmüştü.

Metin yanında, askeri hareket gösteren birçok krokiler de vardır.

İstanbul Semtlerinin Tarihi

Yazan : Niyazi Ahmet

Her İstanbullunun bilmesi gerek olan şeyi çevresidir. Oturduğu yerin tarihi nedir? Semt isimleri ne vakit verilmiştir? Buralarda geçen meraklı vak'alar nelerdir? Bu yazıları yakında KURUNda okuyacaksınız.

İMLER

Nüfusumuz artıyor

Yurdun bir kaç köşesinde bir deneme nüfus sayımı yapıldı. Bu sayım bize yeni, yeni bilgiler verdi. Bu bilgiler bize sevinç verecek güzel şeylerdir.

İstatistik Genel Müdürünün dediğine göre biz her yıl binde 20 kadar artıyoruz.

Bu artma bizim için çok değerlidir. Fakat bunu azımsamamak ta gerektir.

1950 yılında bu gidişle 30 milyon kadar olacağız.

Nüfusun artması, eksilmesi işi acun için başlı başına bir bilgi olmuştur.

Bu bilgi üstünde Üniversiteler, devlet adamları nice yüzlerce yıldır uğraşıyorlar.

Bir kurunda nüfus işi uluslar için bir din işi idi. Bu düşünce denebilir ki, xııı yüz lına (dek) yaşırdı. Bir kurun da şöyle böyle ekonomik sayıldı.

xix yüz yılından beri nüfus işi artık te, den turnağa kadar bir bilgi ve sosyoloji işi oldu. Yalnız bununla kalmadı. Sosyal teknikler yapıldı.

Artık bir yurtta toprak üstüne serilmiş insanlar arasındaki ayrılığın metre ile, santim ile anlatılması bir çok şeyleri önceden bilebilmemizi kolaylaştırıyor. Nüfusla iş arasındaki uygunluğu gördüğümüz yerde insanların dirlik içinde bulunduğuna inanırız.

Bu bakımdan Türkiye için nüfus işi, sayımın artması, eksilmesi dört gözle görülecek şeylerdir.

Türkiyede eğer yalnız çiftçi değil, her türlü işi yapan o zaman bu toprakta otuz milyon insan yaşayacaktır demektir.

Eğer yarı sanayici, yarı çiftçi olacak o zaman bu toprakta 75 milyon olmalıyız.

Eğer Almanya çapında sanayi memleketi olacak ise o zaman bu ülkede 104 milyon insan yaşayacaktır demektir. Bunun için her şeyden evvel daha çok artma mecburuz.

Bu artmanın temposu bizim ekonomik plânımıza göre olmalıdır. Bu artmayı ülkümüze uarmak için bir başlangıç sayabiliriz.

Sadri Etem

Yeni Eserler

Dün ve Yarın
Tercüme külliyatı
Sayı: 12

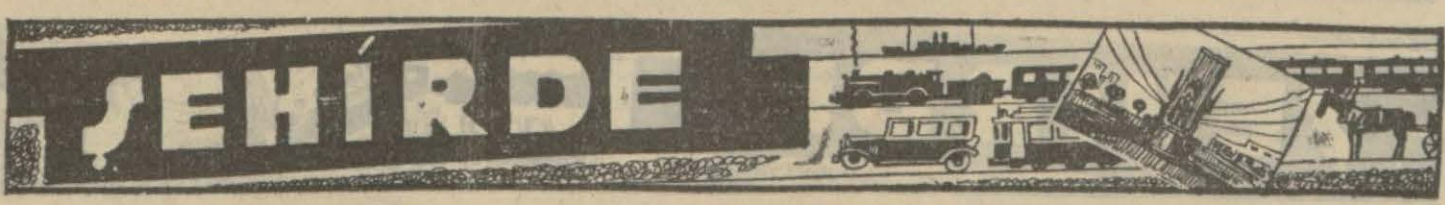
Dr. Bernard Hart
Dr. İzzeddin

Deliliğin Psikolojisi

İstanbul — 1934

Fiatı 50 Kuruş

Dağıtma yeri: Vakıf Matbaası

Elmas kaçıranlar

Kalp para yapanlar sorguya çekildiler

Zabitanın yirmi iki kişilik elmas kaçıran bir şebeke yakalandığını yazmıştık. Yakalanan kuyumcu Karabet oğlu Armanak, Artin oğlu Nehabet Mübarikyan, komisyoncu Estepan oğlu Sefgis, kuyumcu bozucu Eriyo oğlu Onnik, Bedestende gümüşçü Mustafa oğlu Yusuf, elmasçı İstavri oğlu Yani Mavramati, kuyumcu Bozucu Serkis oğlu Herant Efendi ler tevkif edilmişlerdi.

Dün zabıta ve adliye bu işle meşgul olmuş, diğer yakalananların bir kısmı daha sorguya çekilmişlerdir.

Dün yakalanarak adliyeye verilenlerin adları şunlardır:

Bağdasar oğlu Yervant, Sevkial oğlu Partef, Vartan oğlu Viran, Karabet oğlu Torkum Efendiler.

Tahkikat henüz tamamlanmadığı için bu hususta fazla malumat verilmemektedirler. Yakalananlardan bir kısmı, dün geç vakit polis kaçakçılık şubesine getirilmiş, ve orada evlerine bağlanarak serbest bırakılmışlardır.

Hâdise etrafındaki tahkikat Cumartesi günü tamamlanmış olacaktır.

Yurdumuz ve mekteplerimiz

Paris Üniversitesi rektörünün sözleri

Şehrimizde bulunan Paris Üris üniversitesi rektörü Profesör M. Şarlettinin Romanya vapur ile Romanyaya hareket ettiğini yazmıştık. M. Şarletti şehrimizden ayrılırken kendisiyle görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Türkiye bundan dört yıl evvel bir kere daha gelmişim. Bu ikinci gelişimdir. Fakat size her şeyden evvel şurasını söylemek isterim; Türkiyeyi, her gelişimde evvelkine nazaran biraz daha yükselmiş, biraz daha ilerlemiş buluyorum. İstanbulda bulunduğum kısa bir müddet içinde bu güzel şehrin yalnız Üsküdar, Eyüp ve Topkapı taraflarını gezdim. Üniversitenize gelince; profesörlerinize yaptığım kısa bir konuşmada kendilerinin yüksek bilginler olduğunu anladım. Fakültelerde bulundum, talebelerin çalışmalarını da çok iyi buldum.

Çapadaki Kır Muallim Mektebine gittim. Derslerinde iki saat bulundum, hocaların verdikleri dersleri dinledim, okutma usullerini pek iyi buldum. Şimdi Romanyaya gidiyorum. Romanya'dan sonra Viyanaya gideceğim, orada bir gün kaldıktan sonra tekrar Parise döneceğim. Bu seyahatimi dünya milletleri üniversitelerini görmek için yaptım. Fakat Türkiye'ye gene geleceğim ve bu seferki gelişimde doğru Ankara'ya gidecek, bu büyük milletin büyükleriyle görüşeceğim. Ankaradan sonra Türkiye'nin bütün memleketlerini de dolaşacağım.

Cinayet

Kıskançlık yüzünden öldürmek istemiş

Evvelki akşam, Şişlide kıskançlık yüzünden bir cinayet olmuş, Adliye emanet dairesi hademelerinden Hasan, Vehbi adında birisini iki kurşunla yaralamıştır.

Hâdise şu şekilde olmuştur: Adliye emanet dairesi hademelerinden Hasan, Melek Hanım adında bir kadını metres hayatı yaşamaktadır. Bu Melek Hanım, daha evvel Vehbi adlı birinin metresi bulunmakta idi. Söylenildiğine göre Vehbi, bir çok yerlerde Melek Hanımın eskiden kendi dostu olduğunu söyleyerek dedikodu yapmıştır. Bu dedikodu, Hasanın kulağına gidince, hiddetlenmiş, bunun önüne geçmek istemiş, fakat muvaffak olamamıştır. Bunun üzerine evvelki gece Beyoğlu Meşrutiyet caddesi arkasındaki bahçevan İbrahim'in kulübesine giderek Vehbiyi dışarı çağırmıştır. Bir şeyden haberi olmayan Vehbi, kapının önüne çıkınca, Hasan, birden bir re:

— Al. Senin hakkım budur. Diye üst üste iki el ateş etmiştir. çıkan kurşunlardan biri Vehbi'nin bacağına saplanmış. Vehbi derhal hastahaneye kaldırılmıştır. Kurşun bacağına kalmış, çıkarılamamıştır.

Edirnenin kurtuluşu

Öbürgün Edirnenin kurtuluş bayramıdır. Edirne bu günü sevinçle kutlulamaya hazırlanıyor. Kurtuluş bayramında bulunmak üzere İstanbuldan birçok yurttaşlar gidecektir. Şark demiryolları idaresi evvelce hazırladığı katarı yeniden birkaç vagon daha takacaktır. Hususî tren cumartesi sabahı sekiz buçukta Sirkeci istasyonundan kalkacaktır. Edirneye gidip gelme birinci mevki sekiz lira gibi az bir ücret olduğundan Edirneye gidenler çok olacaktır.

Karışık yağlar

İstanbulda satılan yağların karışık olması fazla şikâyet sebebidir. Bu iş emmiyetle takip edilecektir. Belediye zabıtası memurlarından bazılarının, bilhassa yağ, süt, makarna gibi hileye uygun yiyeceklerin kontrolü ile uğraşmaları temin edilecektir. Bundan başka Fatihte ki tahlilhane de genişletilecektir.

Yol paraları

934 senesi yol paralarının Birinci Kânunun sonuna kadar verilmesi lâzımdır. Bu aydan sonra yol paraları cezalı olarak alınacaktır.

Gelenler, gidenler

Ayasofya camii'nin mozayiklerini açmakla uğraşan Amerikan Bizans enstitüsü müdürü Mister Vitmor üç ay için Parise hareket etmiştir.

İstanbul Maarif müdürü Haydar Bey dün akşam Ankara'ya gitmiştir. Kültür bakanlığı umum müfettişlerinden Fethi Bey yarın Ankara'ya gidecektir.

Kış başladı

Heluvan vapurunun kurtarılması için çalışılıyor

Kış başlamış sayılabilir. Rüzgâr poyraza çevirdiği için hava soğumuştur. İki gün evvel başlayan yağmur dün de fasılalı bir surette sabahdan akşama kadar yağmıştır. Evvelki gün saat on beşten düne saat on altıya kadar 8 milimetre yağmur yağmıştı. Rüzgâr dün değişik esmiştir. En fazla hızı saniyede sekiz metreye çıkmıştır. Hararet derecesi sabahleyin yedide dokuz, on dörtte on bir derece idi. Bir aralık altı dereceye kadar düşmüştür. Hemen herkesin arkasında kışlık palto vardı. Kadınlar da kalın mantolar, kürkleri, şosonlarını giymişlerdi. Birçok dairelerde, ve evlerde sobalar yakılmaya başlanmıştır.

Birkaç gün evvel hararet 18-20 derece iken kömürçülerin yüzü asıktı. Hava bozup da yağmur ve soğuk bastırınca kömürçülerin yüzü gülmüş, fiatlar hemen fırlamıştır. Ayak kabı ve lastik satan dükkanlılar iki gündür bir hayli memnun görünmektedirler.

Heluvan vapuru

İmroz adasında karaya oturan Heluvan vapuru henüz kurtarılamamıştır. Vapurun kurtarılması ancak bir hafta sonra kabil olacaktır.

Türk gemi kurtarma idaresinin Alemdar kurtarma vapuru İmroz adasında çalışmaktadır. Heluvan vapuru çok fena bir şekilde kayaların üzerine oturmuştur. Kurtarmak için vapurun yanındaki kayalar dinamitle temizlenmektedir. Bu gibi oturma hâdiseleri Akdenizde çok az görülmüştür.

Emniyet memurları arasında değişmeler

Emniyet memurları arasında yeniden bazı değişiklikler olmuştur.

Fatih merkez memuru Mehmet Ali Bey Bayazıt vilâyeti emniyet müdürlüğüne, emniyet müdürlüğü ikinci şube ikinci kısım merkez memuru Cemal Bey Siirt vilâyeti emniyet memurluğuna, Üsküdar merkezi ser komiseri Rıza Bey Zonguldak emniyet memurluğuna, Fatih ser komiseri Salih Bey Mardin emniyet memurluğuna, Sirkeci istasyon komiserlerinden Burhan Bey Gümüşhane komiserliği ne tayin edilmişlerdir.

Müzeler kütüphanesinde

Asarı atika müzeleri umum müdürü Aziz Beyin imzasını taşıyan bir tezkirname aldık. Bunda deniyor ki:

— Müzeler kütüphanesi intizam ve mazbutiyet itibarıyla çok mükemmel bir haldedir. Şimdiye kadar ne bir kitabın ve hatta ne bir parça kâğıdın aranıp bulunmaması gibi bir hadise yoktur. Umumi müfettişler tarafından yapılan teftiş ise mutabir teftişten başka bir şey değildir. Kitapların ilmi bir surette tasnif edilmediği cümlesine kütüphaneye kurulduğu elli senedenberi çok liyakatli bibliografraflar tarafından tasnif ve defterleri tanzim edilmektedir.

Konuşmalar

Yavrum Şişlililer

Bir damla tatlıya üşüşen si-nekler gibi, batıdan konuk gelen yabancı yazanlara üşüşen bir oymak vardır. Bu oymak kadınların çokluğu Şişlidir.

Yabancı yazanların tümünü onlarla alay etmiştir. Gelgelelim o hatunlar orali olmazlar. Kendilerinden ötürü ne yazılsa tınmazlar. Gene yabancı yazanına kırılıp kırılırlar... Onlara bu yaptıklarının kötülüğünü anlatmağa oğur yoktur.

Pariste çıkan "Le Journal" gazetesinde İstanbul'a gelip giden yazar Maurice Bedel (Morris Bödel) Nişantaşında bir evdeki topluluğu bakın ne denli alayla anlatıyor:

"Orada genç kart kocalar vardı. Bir çoğu çok güzel olan kadınlar sosyal durumlarında ne kerte pekiştirilmiş olduklarını bana göstermeğe caurandılar: On dakkada bir çantalarından dudak boyalarını çıkarıp sine mada görüp belledikleri çalınla dudaklarını boyuyorlar, baldırları, dizleri benim için gizli kalmasın diye ayak ayak üstüne atıyorlar, düz oturuyorlar gene ayak ayak üstüne atıyorlardı."

Şimdiki onlara sorarsanız: Konuk geldi, yedirdik, içirdik; gitti bizi kanyor, çekistiriyor, bize cala atıyor derler.

Onlar için ne derlerse caladır, inanmayın...

Ancak onlar inansalar ki, yabancı yazanlara güven olmaz. çünkü başın dışını değil, içini beğendirmek gerektir. Yoksa böyle yavrum Şişlililer diye yazıverirler insanı!..

* * *

Abidin Daver Bey arkadaşı -muz Fransız yazana kızmış. O adam, ileri geri kalem oynatan her gittiği kentten kovulmuştur. Ancak, bizim o oymak hatunlarının da suşlarını da örtbas etmiyelim.

Selâmi İzzet

Balyada bir vaka

Balyada kasaba ile Maden arasında bir vaka olmuştur. Saat on yedi sıralarında kasabaya gelmek üzere Madenden çıkan mühendis M. Senkue ve M. Kanu yarı yolda iki şahsın taarruzuna uğramışlardır.

Mühendisler mukavemet ettiklerinden iki şahıs kaçmıştır.

Mühendisler vakadan sonra yollarına devam ederek kasabaya gelmiş ve keyfiyetten zabıta-yı haberdar etmişlerdir. Zabıta-ca derhal tahkikata girişilmiş, az sonra failer yakalanmıştır.

Vakayı yapanlar Hacı İbrahim oğlu kara Mehmet ile Yaylacıklı Ali oğlu Himmettir.

Her ikisi de tahkikat evrakıyla birlikte adliyeye verilmişlerdir.

Yakalanan esrarcılar

Uyuşrutucu maddeler takip bürosu tarafından Kasımpaşada bir esrar tekkesi meydana çıkarılmıştır. Tekke olarak kullanılan yer Kayserili Kasımın kahvesidir. Osman, karısı Bergüzar, ocağcı Sadi, tatar Abdurrahman, Aziz, Bahattin, Kadri, sıvacı Ali esrar içerlerken yakalanmışlardır. Kahvede esrar içmeye mahsus kabaklar, nar-gileler bulunmuş müsadere edilmiştir.

Bolluk içinde darlık

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

gelip geçtiğini görüyorlar da yaratmış (tabiat) ın kendilerine verdiği bu iyiliklerden gereği gibi kazanç elde edemiyorlar.

Bunda suç kimindir? İstanbul - lun balıkçıları ve iş adamları pek bilgisiz, yahut tembel oldukları için mi kazanç sırları elden kaçırılmaktadır? Yoksa bunda daha başka engeller var mıdır?

Bu işin suçunu bilgisizliğe, yahut tembelliğe vermek doğru ol - sa gerektir. Çünkü balıkçılarımız dış ülkelere kadar götürüp satma - ğa engel olan güçlükler vardır. Bu güçlüklerin başında da tuz ve buz artam (paha) lılığı bulunmakta - dır. Tuz bugün devletin, buz da İstanbul belediyesinin elindedir. Tuz devlete, buz da belediyeye çok gelir almak için artamla satılıyor. Bu arada yatellere balık götüre - ceklerin tuza ve buza gerekliliği hiç düşünülüyor. Tuz ve buz bugünkü değerinde satıldıkça Türk balıkçıları bellerini doğrultabilir mi?

Türkiyede balıkçılığı ilerletmek istiyorsak ilk iş olarak hiç olmaz - sa balığı dışarı satanlara bol bol ve inhisar idarelerindeki tutarı üzerinden tuz ve buz vermelidir. Tuz ve buz taze balıkları bozul - maksızın başka ülkelere götürebilmek için gerektir.

Bundan sonra balık evinin engeli ortadan kaldırmak işi gelir. Bugün İstanbulun neresinde olursa olsun tutulan bütün balıklar satılığa çıkarılmadan balık evine getiriliyor. Burada artırma yapıyor. Satış değeri üzerine vergi almıyor. Bundan dolayı balıkların tutulması ile satıcılar eline geçmesi arasında bir iki gün geçiyor. Dışarıya satılacak balıklar daha tutulur tutulmaz tuzlanmak ve buzlanmak ister. Böyle olmazsa balıklar bayatlar ve satılamaz. Unutmamalıdır ki böyle güçlükler yol açan balık evinin bütün bir yılda hükümete getirdiği paranın topu on bin liradan üstün değildir.

Öyle olunca bu balık evi engelini de ortadan kaldırmak, balıkçıların ellerinde ve ayaklarındaki bağları çözmek, belli başlı bir ödeme pusulası veren herkesi balık tutup satmakta bağırsız bırakmak - tan kolay bir şey yoktur.

Eğer bu düzen (tedbir) ler alınır da yine İstanbulda balıkçılık bugünkü acıklı yerinde kalırsa iş adamlarının bilgisizliğinden, beceriksizliğinden yahut tembellikle rinden sızlanmak doğru olur.

Asım US

Kuşlar salıveriliyor

Ziraat müdürlüğü, bütün k - zalara yaptığı bir tamimde ziraat mevsimi olmak dolayısıyla, ziraata faydalı olan küçük kuşların tutulmasının yasak edilmesini bildirmektedir. Kuşların faaliyeti durdurulacak ve tutulmuş olan bu gibi faydalı kuşlar serbest bırakılacaktır.

15 Yıl Evvelki VAKIT

23 İkinci Teşrin 1920

Cemiyeti Akvamda lisanı resmi

İspanya Murahhasları Cemiyeti Akvamda Fransızca ve İngilizce lisanları gibi İspanyolcanın da resmi lisan olarak kabulünü teklif etmeleri üzerine, japon Murahhasları İspanyolca lisanının Cemiyeti Akvam lisanı resmi olarak

ŞEHİRDE

Mahkemelerde

Morg hademesi davasından vazgeçmiş

Morg hademelerinden Osman ağa, kendisi için yakışık almıya - cak yazı yazan Hafta mecmuası aleyhine dava açmış, sonunda Hafta mecmuası sahibi İlhami Safa Beyle yazıyı yazan muharrir Nizamettin Nazif Bey mahkûm olmuşlardır. İlhami Safa Beyin sabırası olmadığından mahkûmiyeti tecil edilmiş, Nizamettin Nazif B. iki aya mahkûm olmuştu. Osman ağa, sonradan davasından vazgeçtiğini bildirmiştir. Bunun üzerine, Nizamettin Nazif Beyin iki ay mahkûmiyeti düşmüştür.

Bir dövüp yaralama muhakemesinin kararı

Sucu Süleymanla arkadaşları Şahin, bir meseleden dolayı kavga ederek birbirlerini dövmüş ve yaralamışlardır. İki arkadaşın kavgaları mahkemeye düşmüş, üçüncü ceza mahkemesinde muhakemeleri yapılmıştır. Dün, bu muhakemenin kararı verildi. Süleyman bir ay hapse, Şahin 12 lira para cezasına mahkûm oldu. Şahinin para cezası tecil edildi.

Tevkif edildi

Kâmil adında birinin üzerine dört defa tabanca ile ateş etmek - ten suçlu Kerim, dün Sultanahmet sulh ceza mahkemesinde tevkif edilmiş, hapisaneye gönderilmiştir.

Hırsızlık yapmamış ..

Birçok evlere girerek hırsızlık yapmaktan suçlu Süleyman isminde birinin muhakemesine dün ikinci ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Süleymanı hırsızlık yaparken yakalıyarak polislerin, hırsızlığı yaptığını söyleyerek eşyaları nasıl çaldığını gösterirken h - zır bulunanlar dinlendiler. Süleyman, hırsızlık yaptığını inkâr etti. Kendisini döverek söylediklerini ileri sürdü. Muhakeme, davacıların çağrılmaları için başka bir güne bırakıldı.

Kendisine memur süsü veren bir genç sorguya çekildi

Salâhattin adlı bir genç, Beyoğlundaki Sabahatin birleşme evine giderek kendisine polis memuru süsü vermiş olduğundan yakalanmıştır. Salâhattin, üçüncü ceza mahkemesine verilmiş, dün sorguya çekilmiştir. Muhakeme, şahitlerin çağrılması için başka bir güne kalmıştır.

Ökonomi

Türk—Yunan takas anlaşması

Türk - Yunan takas anlaşması gelecek ayın on beşinde tat - bik edilmeye başlanacaktır.

Bu anlaşmaya göre Türkiye - den Yunanistana gönderilecek eşya beş bölüme ayrılmıştır.

Birincide canlı hayvan ve taze balık, ikincide yumurta, hububat, kümes hayvanları, peynir, soğan, sarmısak, jambon, pastırma, sucuk ve etler.. Üçüncüde pamuk ve yün, dördüncüde kömür, tuzlu konserve, beşinci de diğer Türk mahsulleri vardır.

Kısa

Şehir

Haberleri

§ ANASI MI BOĞDU? — Bakırköy belediye doğum evinde doğurduğu çocuğunu öldürmekten suçlu olarak İnebolulu Nigâr isminde bir kadın tevkif edilmiş ve müddeiumumiliğe verilmiştir. Ölümünden sonra cesedi muayene eden hükümet doktorunun çocuğun boğulduğuna dair raporu vardır. Morg raporunda ise, çocuğun ana rahminde boğulma neticesi olarak doğumdan beş saat sonra ölebileceği zikredilmektedir. Meseleyi adli tıp meclisi halledecektir.

§ UN KAPANI KÖPRÜSÜ — Un kapısı köprüsü, yeni baştan yapılmış kadar tamir edilmiştir. Gazi köprüsü yapıldı yerine konunca bu eski köprüden Halicin başka bir yerinde istifade edilebilecektir.

§ HALİCİN TEMİZLENMESİ — İlkbaharda belediye, Ekonomi Bakanlığı gibi Halice ile ilgili olan resmi daireler el birliğiyle Halici temizlemek için çalışmaya başlayacaklardır.

§ ŞİRKETİ HAYRİYE 4 VAPUR YAPTIRACAK — İmany, Holanda, Belçika, Fransa, İngiltere ve İtalyadaki gemi fabrikalarını gezen Şirketi Hayriye umumî müdürü Yusuf Ziya Bey seyahatten dönmüştür. Yusuf Ziya Bey, şirketin yaptıracığı dört vapur üzerinde gemi tezgahları ile temasta bulunmuştur. En elverişli şartlar gösteren fabrikaya sipariş verilecektir. Yapılacak yeni vapurlar, şirketin 72 numaralı vapuru büyüklüğünde ve çok yollu olacaktır.

§ BİR ÇOCUK KAYBOLDU — Taksim, Taksim eczanesinde çalışmakta olan Kemahlı Hacı Arif oğlu Emin isminde 16 yaşında bir çocuk kaybolmuştur. Polis, Emin'i aramağa başlamıştır.

§ NAKİL VASITACILARI YAZILIYOR — Şehirdeki otobüs, kamyon, otomobil, motosiklet, bisiklet, at, merkep ve araba gibi nakil vasıtalarının evsaf ve adetlerinin tesbitine lüzum görülmüş ve nahiyeelerde teğekkül eden heyetler tarafından kayıt faaliyetine başlanmıştır.

§ İNHİSRLARIN TAHSİLÂTI — Tütün, Müskirat ve Tuz İnhisar İdarelerinin haziran — eylül 1934 tarihine kadar dört aylık istatistiklerine göre, bu idarelerin bu müddet içindeki umumî tahsilâtı 54,771,018 lira 47 kuruştur.

§ EKMEK YAPICILAR — İstanbul ekmek yapıcılık cemiyetinin idare heyeti seçimi dün yapılmıştır. Ekmek yapıcıların çoğu sandıka reylerini atmışlardır. Reylerin tasnifine başlanmıştır.

§ BERBERLERİN İMTİHANI — Bu hafta da berberlerin imtihanlarına devam edilmiştir. İstanbulda dört bin berber olduğu tahmin edildiği ve imtihan müddeti bir ay uzatıldığı halde imtihanlara ancak bin berber girmiştir.

§ GÜMÜKLERDE — İstanbul gümrükleri baş müdürü Seyfi Bey dün ih - halât gümrüğünü gezmiş ve şifahi bazı notlar almıştır.

§ ŞİRKETLERDE — İstanbul liman işleri anonim şirketinin tasfiyesi işleriyle meşgul olan Fikri Bey dün şirket şube müdürü ile konuşmuş şirket hakkında bazı malûmat almıştır.

Bugün her balde

Georges Ohnet'in romanı ve GABY MORLAY'ın fevkalâde temsili

Demirhane Müdürü

Büyük kuvvetli, dramatik ve muhteşem filmi görünüz. Bir kaç gün daha

Sumer

sinemasında gösterilecektir. İlâveten : FOX JURNAL

Polis Haberleri

Yalancı nüfus tezkeresi yapan ve satanlar

Dün sahte nüfus tezkeresi tanzim etmekten suçlu olarak iki kişi yakalanmıştır. Bunlardan biri eski Beykoz nüfus memuru Mehmet, diğerinin adı Artindir. Mehmet, nüfus tezkeresini yapmak Artin de bunu satmağa yol göstermek - ten suçlu bulunmaktadır. Mesele Mardiros isminde birinin Beyoğlu nahiye müdürlüğünde bir muamele yaptırırken ortaya çıkmıştır. Suçlular tevkif edilmişlerdir.

Kaçak şarap

Büyük Çekmecedeki Mimarsinan köyünde Gazanfer ağasının evinde muhafaza memurları bir araştırma yapmış ve yüz kilo şarpla elli kilo cibre bulmuşlardır. Şarap müsadere edilmiş, Gazanfer adliyece verilmiştir.

Çarpışmalar

Davutpaşa bir müsademe olmuş, şoför İbrahim'in idaresindeki otomobil, 62 numaralı tramvay arabasına çarparak parçalanmıştır.

Otomobil, önüne çıkan bir hayvanı çığnemek için birdenbire direksiyonu çevirince oradan geçen tramvaya çarpmıştır. Tahkikat yapılmaktadır.

§ Sirkeçiden Beyazita gitmek - te olan 129 numaralı Maçka tramvayı ile 3553 numaralı kamyon da çarpışmışlardır. Çarpışma, ikisini de zarara uğratmıştır. Kazadan sonra kamyon şoförü ortadan kaybolmuş, bunun sonu olarak ta on beş dakika yoldan ne tramvay, ne de otomobil işleyebilmiştir.

Kalp durmasından ölüm

Dün Köprü'nün adalar iskelesinde kalabalık arasında dolaşan altmış yaşlarında hamal Fettah oğlu Hüseyin birdenbire yere düşerek ölmüştür. Yapılan muayene neticesinde ölümün kalp durmasından olduğu anlaşılmıştır.

Çalarlarken yakalandılar

Evvelki gece saat bir buçukta Eyüpte Sofular mahallesinde oturan bakkal Hasan Efendin'n evine giren on dokuz yaşında Sadettin ile arkadaşı on beş yaşında Ahmet yakalanmışlardır. İki arkadaş, evden bir pantolonla bir çaket çalarak kaçıyorlardı.

Kumar oynarken tutuldular

Şişlide Halâşkâr Gazi caddesinde Arakinin kahvesinde on beş kuruş karşılığı ile iskambil kâğıdı ile kumar oynanırken basılmış, Hristo ile Hakkı isminde iki kişi yakalanmıştır.

Kalp para yapanlar

Kalp bronz para yaparak piyasaya süren bir şebekenin de yakalandığı dünkü sayımızda yazmıştık. Bu işle suçlu olan Halil ile Hüseyin Avninin paraları kardeşi Zehranın evinde yapıldığı ve paraları Samur Sabri isminde birinin piyasaya sürdüğü anlaşılmıştır.

Hüseyin Avni, Zehra ve Samur Sabri dün adliyece verilmişler, yedinci müstantiklikte sorguya çekilerek tevkif edilmişlerdir.

SIYASA

İngiltereyi müdafaa işi

Geçenlerde İngilizler mühim ralar yaptılar ve bu manevra sıralar bombardman tayyarelerinin harp gemileri üzerindeki tesirini diler. Tabii bu mühim manevra neticeleri gizli tutuluyor. Fakat İngiliz gazetelerinin neşriyatından lar anlaşılıyor:

Yakın zamana kadar İngiliz yesinin uluları 10,000 kademe günde olan bir tayyarenin bir harp gemisini bombardman edeceğine, etse bile bir netice elde etmeyeceğini kani idiler. Bunlara böyle bir tayyarenin mermilerin getirebilmesi, olsa olsa bir tesadüf olabilir. Tayyare 10,000 kade aşığı incek olursa harp gemisi de dini ona karşı kolaylıkla müdafaa bilir.

O halde harp gemilerinin tehlikesine karşı fazla ürkeklik mesine lüzum yoktur.

Son manevralar ve denemeler inancı sarsacak neticeler vermiş nun için İngilterenin müdafaa sanmaya dayamak inancı altı

İngiltere devleti her yıl donan na 44 milyon isterlin, hava kuv rine de her yıl 17 milyon isterlin ediyor.

Donanmaya fazla güvenmenin ru olmadığı anlaşıldığına göre tehlikesine karşı ne yapılması geldiği İngiltere devletini derin düşündürmektedir.

Londra gazetelerinin anlatı re, bugün İngilterenin müdafaa alâkası olan makamlar bu mesele rinde iki fikir beslemektedirler. larına göre, müdafaa işinde nanmayı esas tutmak lazımdır. rına göre de donanmanın güç geçmiştir. Geçen harpte bile levazım gemilerini koruyamamı lar, deniz üzerinden ve taarruzlara uğrayarak batırıl

Bundan başka geçen muha sında büyük gemiler ancak kr rin, muhriplerin, tayyarelerin altında hareket edebilmiş ve le bir emniyet mntakasından yet mntakasına gitmiştir. Ger miler ara yerde bir takım hüe yapmıştır. Fakat deniz altı ge büyük harp gemilerinden de ları, ancak tayyarelerden ve den kaçındıkları görülmüştür. zamanda bir milyon isterlin tayyarelerin deniz üstündeki gemileri bile batırdıkları ve dem yükseklikten, dönen dolan çan gemileri bile isabetle vurdu laşıldığından vaziyeti ona gö mek gerektir.

Bundan başka bir büyük em buçuk milyon isterline mal göre bu mesele üzerinde vakit den bir karar vermek lazım ri sürülüyor.

Bundan başka İngilterede niz ve hava idarelerinin birle leri için de bir cereyan vardır.

Görülüyor ki zamanın müdafaa işi de büyük bir çir miştir.

Kapitolyum

İstanbul üniversitesi Roma hu doçenti Şemsettin Talip Bey tara dan neşredilmekte olan Kapit mecmuasının ikinci nüshası çıkm İçinde meseleye ait değerli yazlar dr. Alâkadarlara tavsiye ederiz.

KURUN BALOS

KUPON: 23

10 kuponu kesip saklayın 23 - 11 - 934

Okuyucularımıza hizmet

KUPON: 14

Bu kuponu kesip saklayın

BABİL VE PERSEPOLİS SARAYLARINDA

DARAVE
İSKENDER

TEFRİKA No: 94

YAZAN: İSHAK FERDİ

İskender, güneş batınca, kedilerle bile dövüşmekten çekinirdi!

İraniler, bir kurtuluş yolu buldular: Kalenin üstünden düşman askerine kaynamış su dökmeğe başladılar..

Arzamesin ölümünden sonra...

Güneş doğmuştu. Persepolis kalesinin bürçlerinde (İskender) hiddetinden ateş Makedonya ordusu yeniden harekete geçmişti.

Kumandan Saris: — Arzames sözünde durmadı.. Bizi aldattı..

Diyerek, şehri, dört köşesinden en nişancı okçularla sarmıştı. Acaba karargâha atılan kale askerleri başka bir tarafa mı düş-

Gece karanlığında hâkim olan kumandanın, güneş doğduktan sonra manası kalmamıştı.

Askerler her tarafı aramışlar, bulamamışlardı. Arzames'in Makedonya kumandanını aldattığı anlaşılmıştı.

İskender: — Şehre girince, her şeyden evvel adamı asacağım!

Diyerek askerinin başına geçti. O gün akşam karanlıkta, İskender'in kuran İranilerden bir nöbetçiye, Yaralanıp kale dışına düşenlerin yerlerine yeni nöbetçiler gelmiyordu.

Zaten Persepolisteki askerlerin sarayından fazla değildi. Ertesi günü bu askerlerin yekünü daha azalmıştı. İraniler kalesinde mazgallarından ayrılmıyor-

larmışlardı. Kalede dışarıdan gelen askerlerin sayısını azaltıyor-

lardı. Makedonyalılar kaleyi dört kereden müthiş bir ok yağmuruyla tutmuşlardı.

Ölüm kasırgası gibi kaleyi baş-başa saran bu kanlı hücum İranilerin gözünü yıldırıdıkça yıldırıyordu ve günler geçtikçe, Makedonyalılar kalenin bürçlerine biraz da yaklaşmıyor-

du. Muhasara günleri pek kanlı geçiyordu.

Makedonyalılar kaleyi dört kereden müthiş bir ok yağmuruyla tutmuşlardı.

Ölüm kasırgası gibi kaleyi baş-başa saran bu kanlı hücum İranilerin gözünü yıldırıdıkça yıldırıyordu ve günler geçtikçe, Makedonyalılar kalenin bürçlerine biraz da yaklaşmıyor-

du. Muhasara günleri pek kanlı geçiyordu.

Makedonyalılar kaleyi dört kereden müthiş bir ok yağmuruyla tutmuşlardı.

Ölüm kasırgası gibi kaleyi baş-başa saran bu kanlı hücum İranilerin gözünü yıldırıdıkça yıldırıyordu ve günler geçtikçe, Makedonyalılar kalenin bürçlerine biraz da yaklaşmıyor-

du. Muhasara günleri pek kanlı geçiyordu.

Makedonyalılar kaleyi dört kereden müthiş bir ok yağmuruyla tutmuşlardı.

Ölüm kasırgası gibi kaleyi baş-başa saran bu kanlı hücum İranilerin gözünü yıldırıdıkça yıldırıyordu ve günler geçtikçe, Makedonyalılar kalenin bürçlerine biraz da yaklaşmıyor-

du. Muhasara günleri pek kanlı geçiyordu.

Makedonyalılar kaleyi dört kereden müthiş bir ok yağmuruyla tutmuşlardı.

Ölüm kasırgası gibi kaleyi baş-başa saran bu kanlı hücum İranilerin gözünü yıldırıdıkça yıldırıyordu ve günler geçtikçe, Makedonyalılar kalenin bürçlerine biraz da yaklaşmıyor-

du. Muhasara günleri pek kanlı geçiyordu.

EVLENENLER

Son hafta içinde Eminönü, Beyoğlu, Fatih kazalarında evlenenlerin adları şunlardır:

EMİNÖNÜ KAZASINDA: Ap-ram kızı Matmazel Eftik ile Kasketçi Agop, Halit kızı Ayşe Hanımla boyacı Benli Habil, Kırkor kızı Meryem Hanımla Espinay oğlu Kapril, Mustafa kızı Makbule Hanımla Abdullah oğlu Haydar, Şaban kızı Emine Hanımla Mahmut Mithat oğlu Sadettin, İlyaz kızı Tutuna Hanımla Abraham oğlu lokantacı Vasil, Hacı Tor kızı Şivalik Hanımla Artin oğlu Osep, Hüseyin kızı Fatma Mebrure Hanımla Tütüri oğlu Mehmet Necati, Tahsin kızı Mürrüvet Hanımla Cafer oğlu Abdülkerim, Havva Hanımla Halit Efendi ve beyler.

BEYOĞLU KAZASINDA: Matmazel Anastasya ile terzi Kostantin, Ummehan anımla tramvaycı Sait, Behire Hanımla bahçıvan Şevket, Oranya Hanımla marangoz Dimitri, Erşaköhi Hanımla garson Avadis, Emine Hanımla kazancı Mehmet Emin, Sıdika Hanımla kasap Hakkı, Anastasya Hanımla berber Dideros, Rejine Hanımla Mayer, Havva Hanımla amele Sabri, Zehra Hanımla makinist Etem, Matmazel Spatyay ile Avram, Raşel Hanımla İsrail, Matmazel Sofiye ile Epop, Kranto ile Menahim, Matmazel Katerina ile Dimitri, Oseköhi Hanımla Agop Efendiler.

FATİH KAZASINDA: İbrahim kızı Hanife Hanımla Şirketi Hayriye müstahdemlerinden Hüseyin, Sezai Efendinin kızı Fahire Hanımla dış alâtı tüccarı Nazım, Salih Efendinin kızı Sanıye Hanımla tütüncü Mustafa Efendi, İsmail Efendinin kızı Fatma Hanım ile evkaf memuru Mustafa Efendi, Abbas Efendinin kızı Ayşe Hanımla dokumacı Yahya Efendi, Hafız Nuh Efendinin kızı Zekiye Hanımla lastikçi İbrahim Efendi, Hamdi Efendinin kızı ile adliye beşinci istintak kâtiplerinden Namık Kemal Efendi, Ömer ağanın kızı Rahime Hanımla tramvay biletcisi Ali Efendi.

Konferanslar

Halkevinden:

1 — 26 : 11 : 1934 pazartesi günü saat 17 de Çağaloğlundaki merkez salonumuzda müze ve sergiler şubemiz komitesi azasından ve asarâtika müzeleri Şark eserleri mütehassısı Hikmet Turhan Bey (Ayıntaplı mütercim Asım Efendinin hayat ve eserleri) hakkında projeksiyonlu bir konferans verecektir.

2 — Bu konferanstan sonra Konservatuvardan bir heyet tarafından oda musiki ve şan konseri verilecektir. Konferans ve konser harkese açıktır.

Himayeî etfal balosu

B. M. M. Başkanı Kâzım Pş. Hz. nin yüksek himayeleri altında Türkiye Himayeî etfal cemiyeti menfaatine 6.12. 934 perşembe günü akşamı Ankaraplas salonlarında verilecek olan milli kostümlü balonun çok zengin ve eğlenceli olması için büyük bir özenle çalışılmaktadır. Balo gecesi zenigin bir piyonko çekilecektir.

Geçen sene yalnız hanımlar arasında yapılan milli kostüm mühabakası bu sene erkekler arasında da yapılacaktır. Müsabakada kazanalara kıymetli hediyeler verilecektir.

Bilet fiyatları: Bir bey iki hanım için 6 lira,

Bir bey bir hanım için 5 lira, Yalnız bir bey için: 3 liradır.

Yeni nesriyat

Fotoğraf haberleri

Şehir tiyatrosunda baletler nasıl yetişiyorlar? Mevzu Hikmet Feridun Beyin yazdığı çok meraklı bir yazı ile enteresan bir çok fotoğraflar, aynı zamanda spor, sinema, moda ait resimlerle yerli, harici hâdiselerin hiç bir yerde çıkmamış resimlerini yazılarıyla birlikte bu hafta çıkan "Fotoğraf haberleri", mecmuasının dördüncü sayısında bulacaksınız.

KURUN'un Edebî Tefrikası No. 23

Kanadı Yaralı Kuş

Nakleden: Selâmi İzzet

— 11 —

Kadın çıktı. Şakir çekingilli duruyordu... Ağzı küfür dolu gelmişti... Fakat geldikten sonra çenesi tutulmuştu... Bu fakir oda. Süheylânın solgun, bitkin yüzü...

Süheylâ sordu:

— Ne istiyorsun! Burada rahatım... Rahat olabileceğim kadar rahatım... Senin gelmene mâna verecekler.. Gelmemeliydin.. Yazmalıydın... Baban nasıl?

Şakir başını salladı.

— Annem gördü mü seni?

— Evet, seninle dargın durmamı istiyor.... Sana karşı olan hissiyatımı her halde anlıyorsun...

— Tahmin ediyorum.

— Fakat annem bu felâket arasında harikulâde...

— Harikulâde.

— Beni ısrarla gönderdi. Emrine amadeyim.

— Bir şey istemiyorum.

— Eve indiğimiz zaman gene bizimle oturacaksın. Muhakkak bizimle oturmanı istiyor.

— Düşünürüz.

— Hayır, düşünme. Unutma ki...

— Ödemeğe borçlu olduğum bir borç var! Ben borcumu öderim Şakir...

— Eğer benim için gelmiyorsan, merak etme, gel... Ben seyahate çıkmak niyetindeyim.

— Benim yüzümden mi?

— Anneme bir şey diyemem.

Elbette onun da bir düşündüğü var.. Babamın başladığı işi yarıda bırakmak istemiyor. Babam seni himaye ediyordu. Annem yüzü üstü bırakmıyacak. Ne olursa olsun, bizimle beraber, bizim yanımızda, bizim çatımız altında oturacaksınız... Annem böyle istiyor.. Bana gelince; beni kardeş telâkki ettiğini her zaman söyledin. Bu na güvenerek bir şey soracağım.. Senin kabahatli olduğun muhakkak. Sana yapılan iyiliklere garip bir mukabele... Ama bu da sana ait. Yalnız içimi bir şüphe kemiriyor.. İş cinayete kadar vardığına göre demek babam...

— Sus, devam etme...

— Herkes babamın metresi olduğunu söylüyor. Cevap ver. Evet mi, hayır mı?

— İnanacak mısın?

— İnanacağım.

— Hayır.

— Seni kızı gibi sevdikten sonra...

— Sus, yetişir. Sana hayır dedim. İşte bu kadar..

— Peki, ya öteki?..

Süheylâ doğruldu:

— Haydi git, Şakir, üst tarafı sana ait değil..

— Ama muazzep oluyorum.

— Acıırım, fakat elimden bir şey gelmez.

— Muazzebim diyorum, betbahtım, ızdırıp çekiyorum. Anlamıyor musun?

— Anlamak istemiyorum.

— Ben neydim? Hayvan gibi bir mahlûktum. Çok değiştim diyemem, fakat biraz değiştim.. Bunu da sana borçluyum. Beni senin mevcudiyetin değiştirdi.

Sana yaklaşılan her şeyi, herkesi kıskandım. Eğer Nermini benden fazla sevseydin, Nermin den bile nefret edecektim... Ne derece azap çektiğimi tasavvur et. O Ferdi denilen adamla ha... İğrenç...

Şefik her gün biraz daha ölüme yaklaşıyor.

Avurtları çöktü, burnu kemik kaldı. Dudakları gerildi, dişlerini örtemiyor. Gözleri çukura kaçıyor.

Buna rağmen bir gece göz kapaklarını kaldırdı... Bir gayret gösterebilse kendini toparlayacak. Fakat bu gayreti göstermedi. Uyumak istiyor. Aklına müphem surette gelen şeyleri dağıtıyor.

Uyumak, unutmak, bir şey hatırlamamak...

Baş ucunda bekliyen bir hasta bakıcı var. Fakat bu yabancı odada daha başka kimseler olduğunu da seziyor..

Tekrardan yaşaması ölüm olacak..

Biraz kımıldayabilir. Fakat kımıldamıyor. Düşüğü karanlık kuyuda hareketsiz kalmak istiyor.

Eğer duvarda işliyen saatin zemberek tıkırtısını tesbit edebilirse başına bin dert geleceğini, felâkete uğrayacağını hissediyor.

Ve hiç bir şey bilmemek, anlamamak istiyor.

Bu saat nerede işliyor?

Bu oda ne odasıdır?

Şu koltukta uyuklayan kadın kimdir?

Onun başı yok artık. Acaba onu çocuğu gibi tatlı uykusundan uyandıran bir annenin oğlu mu?

— Haydi, kalk yavrum?..

— Biraz daha uyuyayım ane...

Ve anne bırakmıyor... O, bu çocuk mu. Yoksa yavaş yavaş sönen bir ihtiyar mı?

Dikkat, birçok kişi arasında Süheylânın yüzünü gördü. Görür gibi oldu.. Tatlı bir bulut ardından gördü.

Her şey kızıldı. Korkunçtu. Öyle korkunç görümlü idi, ki haykırırdı.

Yanında bir ses fısıldadı:

— Son nefesini veriyor..

Bu ses onu teskin etti. Yatıştırdı. Oh!... Sanki: "İşte yeniden hayat başlıyor", demişler kadar sevindi..

Kızıl görümlere beyaz görümler karıştı.

Kanlı bulut dağıldı.. Yanaklarına dokunan parmaklar yumuşak birer kanat..

Tavanın rengi açılıyor.

Uzaktan bir saz sesi geliyor.

Onu bu tatlı uyuşukluğundan ayılmasınlar.. Dudaklar aralandı. Konuşacaktı sanki.. Konuşmak istemiyor. Söylese söylese:

Sus der. Başka bir şey söylemez.

Etrafındakiler dost mu, düşman mı?... Mükâfat mı görecek mücazat mı?... İşkence mi hazırlıyor ona?..

Hakikati öğrenebilir, anlayabilir.. Ama istemiyor. Öğrenmek anlamak, bilmek istemiyor..

Uyumak..

Kasığa konan ilâç kılığlı.. İşte ilk tefrik ettiği ses...

Kuru dudakları kasığa uzanıyor.

Hasta bakıcı konuşuyor:

— Bu iyi âlâmet... Söz dinliyor. Uslu akıllı yatıyor.

Evet söz dinliyor. Bu öldüren eller fincanı okşuyor, yatak çarşafını okşuyor.

(Devamı var)

Yeni seçim münasebetile

Cihan ahvalinin ve bizim vaziyetimizin bilânçosu

Yazan : Celâl Nuri

Bu yıl içinde, gerek cihan siyaset adamları, gerek bizim ricamız resmî, hususî nutuklarında dünya ahvalinin vahimliğinden bahsediyorlar.

Halbuki eski bir kaideye göre, hastadan hastalığı gizlenirdi.

Demek ki cihanın siyasi, iktisadi, malî, hatta içtimai hastalığı gerçekten dikkate değer. Bu hastalık nedir? Beşeriyetin bu umumî ve misli görülmemiş buhranı içinde aziz Türkiyemizin aldığı vaziyet nedir?

Mebuslar seçiminin arifesinde şu cihetleri "KURUN" okuyucuları ile birlikte, şu sütunlarda, müzakere etmeği faydalı gördüm.

Şu satırları kütüphanemin içinde, kitaplarımın arasında yazıyorum.

İşte umumî, hususî tarih kitapları: En ileri müelliflerin eski zaman, Türk, Roma, İslâm, Orta Zamanlar, Yeni Zamanlar, Napoleon tarihleri...

İşte büyük, küçük inkılâpçılar hikâyeleri, efsaneleri...

İşte, hekimlerin cihanın gidişi hakkında yürüttükleri felsefeler, mütalealar...

Otuz beş yıldanberi okuya geldiğim sayfalar gözlerimin önünde canlandı.

Beşeriyetin sekiz, on bin senelik kör topal tarihi bir sinema şeridi gibi geçiyor. İşte tarihin başlıca yakaları... durak noktaları...

Doğrusunu söyleyeyim, bu köhne vakaların, köhne buhran ve sıkıntıların hiçbirini bu 1918 senesini takip eden umumî hastalık kadar büyük ve şumullü değildir.

Zaten, eski devirlerin buhranları ancak kürreiarzın bir noktasına, bir kısmına aitti. Diğer kısımların bunlardan haberi yoktu.

İnsanların miktarı da pek azdı. Şimdi, yer yüzünde iki milyar insan olduğu tahmin ediliyor. Halbuki İngiliz kraliçesi Victoria'nın 1819 da cülûsunda (Yani bundan 115 yıl önce) insanların miktarı ancak bir milyar olmak üzere hesap ediliyordu.

Attilâ'nın, Cingiz'in İskender'in, Napoleon'un tarihi dolduran ve taşırın hareketleri umumî ekonomiye zannolundugundan pek az tesir etmişti.

Küreiarz, gene, mihveri üze-

rinde dönüyor.

İnsanlar birbirine şimdiki kadar ve şimdiki gibi bağlı değillerdi.

Devletler değil, Avrupa, Asya gibi kıtalar bile kendi başlarına yaşıyorlardı.

Geçmiş zamanın şimendiferi, vapuru, tayyaresi, gazetesi, telefon ve telgrafı, elektriği yoktu. Dârâ zamanında bir Avrupalı Çinde olan biteni, bir Romalı Siber yada gelen geçeni bilmezdi. Bu cihetleri unutmıyalım.

Ticaret, gayet iptidai idi. Avrupadan Asyaya senede ancak bir kaç kervan kalkardı. Keşfiyat devrinden sonraki gemilerin resimlerine bir bakınız. Kolombun Amerikayı keşfeden gemileri İstanbul halicinde uyuklayan salapuryalardan farksızdır. Bir de yeni yapılmakta olan 75 tonluk transatlantik vapurlarını düşününüz. Bursa vilâyetinden büyük!

Bilgiyi de bunlara kıyas edebilirsiniz.

Demek istiyorum ki o zamanki buhranlar evrensel (cihanşumul) olmaktan çok uzaktı.

İnsanlar 1500 senesine doğru ilerlemede büyük bir adım attılar: Çocuklara mahsus tarih risalelerini bile karıştırarak olursanız görürsünüz ki o devirde beşeriyet tekrar doğdu.

Hele 19 uncu, 20 inci asırlarda artık insanlar tabiat kuvvetlerine galebe etmiş oldular. Geçen gün okumadınız mı? İngiltereden Avustralyaya üç günden az bir müddette gidildi! "Tayyi mekân," işte budur.

Dünya öyle bir hale geldi ki hiç bir insan, hiç bir millet kendi başına, yani başkasına muhtaç olmadan yaşayamıyor.

İşte, beşeriyet ve medeniyet böyle evrensel bir mahiyet aldıktan sonradır ki Büyük Harp patladı.

Bu büyük harp, bugünkü buhrana nazaran beşeriyet için ufak bir felâketti.

Evet! Nisbetle ufak bir musibet!... O harpten sonraki sulh, tarihin kaydettiği musibetlerin en yamanıdır. Bugünkü bütün fenalıklar o sulhun doğurduğu piçlerdir. Ve bunun başlıca müşebbpleri, üç, dört kişidir: Lloyd George, Wilson, Clemenceau ve saire. Bu adamların beşeriyete

ettiği fenalıkları en kötü yağmagerler, en kudurmuş yanar dağları yapmamışlardır. Neron Roma'yı, yalnız Roma'yı yaktı ve yalnız hiristyanları (ki o zaman miktarları iki, üç bindi) ezdi. Vesuve yanar dağı yalnız iki şehri mahvetti.

ÜLKEMİZDE

Mahsul düşmanları

Ziraat Vekâletinin getirdiği mütehassıs Ege mintakasında çalışıyor

Ziraat Vekâleti tarafından Avrupadan getirilen mahsul düşmanları mütehassısı profesör Kasner ve haşarat enstitüsü müdürü Nihat Bey İstanbuldan İzmir'e gitmişlerdir. Profesör, İstanbulda yaptığı tetkikatı neticesinde ihracat ve ithalât mahsullerinin temizlenmesi ve kontrol edilmesi için Sirkeci'de bir binanın istasyon ittihaazını münasip görmüştür.

Profesör İzmirde Bornova emraz ve haşarat enstitüsü, ziraat mektebini gezdikten sonra İzmir'e dönerek Vali Kâzım Paşayı ziyaret etmiştir.

Profesör bundan sonra ticaret odasını, Borsayı ve Türk O-

fisi ziyaret etmiş, ihracat mahsullerimizin ambalaj ve ihracat tarzları hakkında alâkadarlardan malûmat almıştır.

Profesör, İzmirde tesis edilecek olan istasyonun yerini tetkik ve tespit ile meşgul olmaktadır. Manisaya giderek oradaki buğday hastalıkları hakkında tetkikat yapacaktır.

Profesör Aydın tarikiyle İspartaya gidecek, orada buğday hastalıklarını ve Burdurda kürt fabrikasını, Antalyada ihracat ve ithalât vaziyetlerini tetkik etmeyecektir.

Profesör Kasner Ege mintakasındaki çalışma tarzından son derece memnun olmuştur.

Zeytin yüzünden adam öldürülüyor

Aydına bir saat uzaklıkta Doğan köyü zeytinliklerinde Aydın'ın kaynak mahallesinden Halil İbrahim eniştesi Yusuf oğlu Tahiri sol böğründen ağır surette yaralı olarak öldürmüştür.

Tahirin Himmet adında bir kardeşi vardır. Himmetin babadan kalma zeytinlikleri varmış. Tahir parasile Himmetin üstünü başını yenilemek için zeytinleri silmeğe gider.

Bu sırada eniştesi Halil İbrahim gelir. Zeytinleri silmemesini, bu sene de kendisinin silmeceğini söyler, bunun üzerine ağır kavgası başlar. Kavgâ büyür. Tahir eniştesine zeytin silktiği sıvrıkla hücum eder.

Eniştesi Halil İbrahim de bıcağını çekerek Tahiri sol böğründen ağır ve tehlikeli surette yaralar.

Halil İbrahim doğru hükûmete gelerek teslim olmuş, yaralı Tahir de Aydın memleket hastanesine getirilerek tedavi altına alınmışsa da kurtarılmıyarak ölmüştür.

ettiği fenalıkları en kötü yağmagerler, en kudurmuş yanar dağları yapmamışlardır. Neron Roma'yı, yalnız Roma'yı yaktı ve yalnız hiristyanları (ki o zaman miktarları iki, üç bindi) ezdi. Vesuve yanar dağı yalnız iki şehri mahvetti.

Lâkin bu adamlar....

(Ardı erteye)

Geceleyin sokakta öldürülen faizci

Malatyada Ali Rıza Bey isminde biri kahvehaneden çıkıp evine giderken sokakta öldürülmüştü.

Katillerin iki kişi olduğu anlaşılmış, ikisi de yakalanmış ve bunlardan birisi cürmü itiraf etmiştir.

Ali Rıza Bey bekârdır. Faizcilikle geçinen Ali Rıza Beyin ipotek suretile ve senetle verdiği paraların yekûnu 15 bin lira olarak tespit edilmiştir. 2,5 kilo külçe altını da ihtisas mahkemesinde devam etmekte olan altın kaçakçılığı davası dolayısıyla emanette mahfuz bulunmaktadır. Varisi olmadı için Ali Rıza Beyin bütün serveti ve emlakı hükûmete intikal etmiştir.

Bu yılın üzüm satışı

İzmir, — Mevsim başlangıcından şimdiye kadar üzüm ihracatımız 25 bin tondur. Bu seneki üzümlerimizin 100 kilosu vasatî olarak 19 florine satılmıştır. Bu hesaplara bu sene şimdiye kadar üzümden memlekete giren para 4 milyon lirayı geçmiştir.

Geçen sene aynı zamandaki ihracat miktarı 25 bin tondur. Vasatî fiyat 14 florin olduğuna göre memlekete 2,5 milyon lira girmişti. Bu sene 1,5 milyon fazla para girmiştir. Sene başı yortularından sonra üzüm fiyatlarının daha çok yükseleceği anlaşılmaktadır.

Hırsız Hanımlar

Izmirde mahkemeye verildiler

Izmirde yeni jandarma muhafazası altında Asliye ceza mahkemesine getirilen iyi giyinmiş iki genç hanımın muhakemesine başlanılmıştır. Hâdise şudur:

Turna sokağında oturan Rukiye Hanım, evinin bir kısmını Zehra Hanıma kiralamış ve ihtiyacı dolayısıyla içme sularını Zehra Hanıma vermiştir.

Zehra Hanım komşularından Hayriye Hanımla tanışmış ve buradan görüşürlerken Rukiye hanımın içmelerde bulunmasından ve evinde kimse bulunmamasından dolayı evine girerek, kıymetli eşyalarını çalmaya kararlaşmışlardır.

Bir gün Zehra ve Hayriye Hanımlar Rukiye Hanımın tamahına çıkmak için yüksek bir sa üstüne çıkmışlar ve pencereyi kırıp içeriye girmişler. Rukiye Hanımın içmelerde bulunmasından ve evinde kimse bulunmamasından dolayı evine girerek, kıymetli eşyalarını çalmaya kararlaşmışlardır.

Bir gün Zehra ve Hayriye Hanımlar Rukiye Hanımın tamahına çıkmak için yüksek bir sa üstüne çıkmışlar ve pencereyi kırıp içeriye girmişler. Rukiye Hanımın içmelerde bulunmasından ve evinde kimse bulunmamasından dolayı evine girerek, kıymetli eşyalarını çalmaya kararlaşmışlardır.

Keşiften sonra zabıta guya çekilen Zehra Hanım, Zehra Hanımın tamahına çıkmak için yüksek bir sa üstüne çıkmışlar ve pencereyi kırıp içeriye girmişler. Rukiye Hanımın içmelerde bulunmasından ve evinde kimse bulunmamasından dolayı evine girerek, kıymetli eşyalarını çalmaya kararlaşmışlardır.

Hâkim Kemal Beyin na dikilen iki hanımdan hanım, elinde mendil ve höngür ağlamış ve Hâkim sorgularına karşı:

— Beni kandıran bu hanımdır. Dört çocuğumla beraberlerde süründürüyor!

Demiş, Hayriye hanımın tifi bozmıyarak,, ciddi bir şekilde:

— Bunların hepsi yalandır. Diye cevap vermiştir. Dikilen şahitlerden bir kısmı bu hanımın koltuklarında bulunduğu halde Bitpazarına geldiklerini ve bazı eşya satıldığını söylemişlerdir.

KURUN'u 1 Millî Romanı: 20

Kurşun Yarası

Burhan Cahit

Galiba on beş gün sonra idi.

Bir gün (Ergin) den bir satırlık bir telgraf geldi.

Akhisar belediye reisliğine tayin edilmiş.

Bu haber bizimle beraber (Kasaba) da hemen duyulmuştu. (Ergin) in akrabamız olduğunu bilenler yaralandığı zamanki teessürlerimizi nasıl samimî bir duyula anlattıysa bu vazifeye gelişini de aynı temiz hislerle ge-

lip tebrik ettiler.

Ergin bize uğramadan doğru Akhisara gitti.

Buna bir mana veremedim. Harpten çıkmış, kolunu kaybetmiş bir adamın kendisine en yakın bir aile yuvasında birkaç gün olsun dinlenmek, dertleşmek istemeyişi doğru değildi.

Onun bizden kaçır gibi bu kadar yüksek bir vazife aşkıyla Akhisara yerleşmesi beni çok düşün-

dürdü.

Bizimkilerde onun lâkırdısını bile çok geçmiyor. Yalnız büyük annemin acıları, teessürleri alıştırmış bir dua gibi evin havasına biraz mersiye, mevlüt kokusu karıştırıyor.

Fakat şimdi (Kasaba) da taze bir dedikodu başladı.

Mahmurenin kulağı delik. Girip çıktığı yerler çok. Onun için bir şey kaçırıyor.

Diyorlar ki, Hâkim Beyin kızı Akhisar belediye reisine nişanlı imiş. Fakat delikanlı muharebede kolunu kaybedip sakat kaldığı için (Aysel) şimdi onu beğenmiyormuş.

Gençler bunu söylerken yaşlılar da köşelerden lâfa katılıyorlarmış:

— Ne hain kızmış o.. Yazıklar olsun. Vicdanlı bir kız olsa av-

lenmek şöyle dursun, başına taceder alimallah!

Tanıdıklardan bir hanım da:

— Tuhaf şey, kocamla nişanlı iken Balkan muharebesi çıktı. Nişanlım harpten bacağı yaralı olarak geldi. Bana haber gönderdi:

— Ayağımdan yaralıyım. Belki de iyi olmaz. Belki de topal kalırım. Beni bu halimle kabul etmezsen, gönül rızasıyla nişanımı geri veririm. dedi, gözlerim yaşardı.

— Öyle şey mi olur. O benim talihim. Kısmetim.. Bunu nasıl aklımdan geçirir. dedi, seve seve evlendim.

Bu dedikodular erkekler arasına bile yayılmış. Gene sağ olsun Mahmure, bana duyduklarını yetiştiriyor.

Babamın çok sevdiği dostla-

rından biri, eşraftan Bahri bey

gün dairede:

— Kuzum Hâkim bey, ne diyor kızını vermiyorsun. Ben olsam razı ederim. Çocuk, millet uğru kolunu kaybetmiş. Fakat millet nun hakkını inkâr etmedi. Kız bir kazaya belediye canım.. Kısmetini bozmayın canım.. kere lâfi geçmiş.. Delikanlı kere koymuş. Bu halinde beter olur dönmek ona ölümden beter olur.

Bahri bey bunu söylerken Mahmurenin eniştesi yanlarında Baldızının benimle dostluğuna yetiştirdi.

Artık sinirlenmiye başla-

tım. Hele hakkımda böyle vicdansız, zalim gibi kelimeler sarıdukça hırsımdan ağıyacaktım liyordu.

Futbol karşılaşmaları

Galatasaraylılardan bir kısmı dün toplanarak birleşme işini konuştular

Liğ için bugün karşılaşma sırası İstanbulsporla Vefanın, Galatasarayla Beykozun, Beşiktaşla Süleymaniye'nindir.

Bu karşılaşmalardan en üstünü İstanbulspor — Vefa karşılaşmasıdır. Çünkü bu iki takım da bu yıl üstünlük gösteren takımlar arasına girmişlerdir. Hele Vefa takımı, Fenerbahçeyi yendikten sonra sporcuların gözlerini üzerinde toplamıştır. Bakalım bugün bu genç, ateşli çocukların takımlarından hangisi üstün çıkacak?

Galatasaraylılar

Duyduğumuza göre Galatasaraylılardan bir kısmı dün klüp başkanı Cevdet Beyin çağırışıyla Galatasaraylılar topluluğu evinde toplanmışlar ve Ateş Güneş klübü ile birleşme işini konuşmuşlardır. Toplananlardan bazıları bu yoldaki isteğin hiç konuşulmadan geri çevrilmesini, bazıları da Galatasaray klübünü ortadan kaldırmayı gözetleyen bu isteğin iki taraf için uygunlaştırılması yolunda karşılıklar istekler yapılmasını istemişlerdir.

Bu toplantı genel (umumi) olmadı için istekler kestirilememiştir. Galatasaray klübünü çevirenlerin Ateş Güneş klübünü çevirenlerle konuşmalar yapacakları söylenmektedir. Galatasaraylılar arasında üstün olan genel inanca göre karşı yönün (taraf) isteği, otuz yıllık Galatasaray klübünü ortadan kaldırmayı ve bir anlaşamamazlık çıkışında da yeniden kurdurmamayı kollamaktadır. Bu yüzden konuşmaların süreceği, eski Galatasaraylıların çağrılarla kendileriyle görüşüleceği, kulübü çevirenlerin bundan sonra klübün varlığını bozmamak üzere karşı istekler ileri süreceği umulmaktadır.

Arsenal — Rasing karşılaşması görüşleri

İngilizlerin Fransızları da yediklerini evvelce yazmıştık. Dün gelen Fransız gazetelerinin bu karşılaşma için görüşlerinin özü şudur:

Arsenal takımı başta Fransızlara karşı üstün görünmüyordu.

Çünkü en usta oyuncularını daha önce İtalyanlara karşı, sonra da Aston Villa ile yapılan çok sayılı bir şampiyonluk maçına çıkarmıştı. Bunlardan açılan boşluğu doldurmak isterdi. İşte bu yenilerle pek umut verecek gibi de gildi.

Böyle olmakla beraber Arsenal soğuk kanlılığını bırakmamış, yorgunluk göstermemiş, güzel gösterişler yapmıştır. İlk yorulan gene Fransızlar olmuştur.

Arsenal üstünlüğünü göstermekle beraber çekinerek oynuyor, Fransızları bekler gibi arada bir yavaşlıyordu. Oyuncuların tekniği, manevrası çok parlaktı. Karşılaşma 3 — 0 Fransızların yenilmesiyle bitti.

Okyanosta cinayet

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

Bu adada birçok fennî tecrübeler yapan tanınmış deniz seyyahı kaptan Allen Hankok'un deyişine göre ölümler, M. ve Madam Vitmer olacaktır. Bunlar, 14 yaşında bir oğulları ve 2 yaşında bir bebekleriyle bu adada yaşıyorlardı.

Son günlerde Kaptan bir mektup almıştır, bunda, M. Lorentz'in Almanyaya dönmek istediği; fakat adada, mektupla yazılmıyacak bir rezalet çıktığı yazılıdır.

Adada oturan daha iki kişi varmış. Bunlar da iki yıl önce anlaşılmıyan bir biçimde ortadan kalkmışlardı. Biri Baron Busket dö Vagner adında bir kadın, öteki arkadaşı M. Pilipson.

İpek rubalar giyinmiş olarak arkadaşları ve Lorentz ile birlikte aşağı Amerikaya gelip bu adada yerleşen kadın kendisine adanın imparatoriçesi dedirtmiş.

İlk rezalet bir Norveçli gemiciyi imparatoriçenin bir gece zindanda tutması ve kendi adamlarından birine tabanca sıkması ile başlıyor.

Bunu duyan Eküvator hükümeti kadını tutmak isteyince, imparatoriçe bir daha uslu duracağına söz vererek kurtuluyor.

Bu son öldürmenin de gene bu kadının işi olduğu sanılmaktadır.

Anketimiz: Hayat geri dönmez, Kadın eve girmez!

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

Her harbe gitmesi üzerine kadınların iş hayatına atılması, harplerin her zaman meydana getirdiği neticelerden değildir. Büyük harbi, kadının evi haricine sürmesine kâfi bir sebep gibi göstermek bence yanlıştır. O harp zaten meydana gelmekte olan bir tekâmülü süratlendirmiştir. Hadisenin daha çabuk doğmasına imkân vermiştir. İşin hakikî sebebi o harp değildir.

Sebeplerle vesile veya illet deniyoruz. Bizim şeyleri birbirlerinden ayırmak gerektir. Elinizden bırakılan bir cismin düşmesinin sebebi, sizin onu bırakmanızı değil, caddenin mevcudiyetidir. Hasta olan bir insanda hastalığın sebebi bir mikrobun gelmesi değil bünyenin zayıf ve mukavemetsiz olmasıdır. Şu halde sukut ve hastalanma hadiselerinin sebepleri cazibe ve mukavemetsizlik, illet veya vesile ise, cismin elden bırakılması ve mikrobun vücuda girmesidir.

Büyük harp, böylece asırlardan beri hazırlanmış olan kadın hayatının tekâmülüne katışan bir âmil olmuştur. Fakat onu başlıbaşına doğurmamıştır. Şimdiye kadar olan harpler böyle bir netice vermemişler miydi? Bu neviden âlemşümül bir buhran meydana getirmişler miydi? Harp biter bitmez vaziyetin geri dönmemesi de gösteriyor ki, mesele harbin yalnız başlı başına çıkardığı bir netice değildir. Bunu böyle kabul edince, kadınların evlerine girmesine başka sebepler aramak lazımdır.

Kadın, asırlardan beri bildiği gibi bir çok tarihi sebepler dolayısıyla tabiatın ve cemiyetten kâfi derecede nasip alamamış, eziyet görmüş ve mahkûm edilmiştir. Bugün bunları burada münakaşa edecek değiliz, belki de bugünkü kadının insanlık haklarına sahip olması ne kadar tabii ise dünyadaki kadının da o şekilde bir hayat sürmesi o kadar tabiidir. Vakti gelmeden evvel erkekler de istedikleri hür ve normal vaziyete getirmek mümkün olmazdı. O halde tabii bir zaruretti bu günkü de tarihi bir akibettir.

Bugün kadının rahatça nefes al-

mak, hava ve güneşten istifade etmek gibi bir takım tabii hakları olduğunu ve cemiyetin insanlığını yapan ilim ve sanat gibi eserlerinden zevk ve şeref hissesi almasına erkekler bile taraftar bulunmaktadırlar. Şu halde işin er geç hedefini bulması kaçınılmaz yacak bir sondur. Kadın; cemiyette yeyip içip, yatıp uyumaktan ve yavrulamaktan başka bilhassa içtimai alâkalar duymaya başlarken tabii olarak faaliyet sahasına atılmak ve orada eskiden çalışanlar arasında veya boş kalan mevkilerde kendine bir yer ayırmak istedi. Bu netice sadece son harbin meydana getirdiği iktisadi zaruretlerden değil, daha geniş kökleri mazinin derinliklerine uzanan sayısız âmillerden doğmuştur. Büyük harp bardağı taşıran son damla gibi tesir etmiştir. Yavaş yavaş olacak bir şey çabuk olursa tabii bir sarsıntı yapar. Dünya o sarsıntıyı geçiriyor.

— Ya sualimin son kısmı... Ona cevap vermediniz?..

— Tarih gerilip gerilip bir ok atmıştır. Yaydan çıkan okun tekrar geri dönmesi mümkün müdür? Bir iki memlekette, devlet adamları, tarihin bu muzipliği karşısında ne yapacaklarını bilemediklerinden o hayal olmuş günlerde sürdükleri rakipsiz saltanatı ihya etmek istiyorlar. Çok geç değil mi? Hayat geri dönmez, tarih tekrür etmez değil mi? Gözü gönlü açılan ve cemiyetin örfünü, ananesini, ilmini, zevkin ve bütün zenginliğini duyan kadın kabildir ki, artık bir evin dar ve mahdud hayatı ile iktifa edebilsin? Cemiyetteki faaliyet hakkını feda etsin? Ne gayri tabii bir şey isteniliyor, hayret ediyorum!

Bunu, mevcut derterle bir çare gibi düşünen devlet adamlarının iyi niyetini tamamiyle takdir ediyorum. Ne yapsınlar, başka çare bulamıyorlar. Fakat bu savaştan mağlûp çıkacaklarını nasıl hissetmiyorlar? Tarihte bir çok büyük siyasilerin mühim işleri zor ile başardıkları görülmektedir. Fakat kuvvet kalkınca eski vaziyet geri döner. Kadın hayatı da vardı tekâmülden geri dönmeye.

Hem onu geri çevirmek iki sebepten doğru değildir: Evvelâ bu savaş, cemiyet kanununa karşı bir iş yapmaktır ki mutlaka fena netice verecektir. Cemiyet başlı

başına fertlerden müstakil olarak teessüs etmiş bir varlıktır. Onun içine igren fert, hayvanlığa düşen vurmaya ve cemiyetin kendi menfaatlerine uygun geldiği için koyduğu kaidelere tabi olmaya mecburdur. Bu suretle fert cemiyetin istediği şekle girdikten sonra ona hizmet etmek vazifesini yüklenir. Cemiyet bizi istismar eder, vergi diye paramızı alır, vazife diye askere alır, icabında canımızı bile alır, şeref verir, şöhret vadeder, alkış yapar ve bizi kendi menfaatlerimizin haricine çekip çıkarır, hayvanlığımızı o kadar ıslah eder ki nefsimizi muhafaza sevki tabiiisine karşı geldiğimiz bile olur. Vazife uğrunda can veririz. Cemiyetin bu tesiri sadece erkeklere mi müteveccihdir? Böyle olmadığı aşîkârdır. Hepimiz cemiyetten aldığımız bir hızla ileri atılmış bulunuyoruz. Vazife uğruna gençliğimizi, hayatımızı veriyoruz ve bütün bunlarda bir nevi zevk duyuyoruz. Demek ki cemiyet bu gücü verirken kadın, erkek seçmiyor. Elverir ki insan bu yüksek hitaba kulak versin.

İkinci sebebe gelince: Yepyeni taze bir kuvvetin işe karıştığını gören siyaset adamları vaziyetten memnun olmadılar; kadın bütün şevki ve neşesiyle yorulmuş olarak iş başına geliyor ve çalışmak istiyorum, diyor. Onun eline vurmamak nankörlük olmaz mı?

Hem ne hakla? Kadımlar da aynı suretle: "Şu erkekler çekilip gitseler de biz de rahat rahat, tehlikesiz ve rakipsiz çalışsak!..", diye bilirler. Bir işin başına evvelden geçmiş olmak, o işe kimseyi karıştırmamak hakkını verir mi?

Binaenaleyh cemiyetlerin yüksek menfaatleri için dahî olsa kadın hayatının eskiye benzemesi, maalesef, artık mümkün değildir.

Türkân Hanımın anketimizdeki öteki suallere verdiği cevaplar yarınki sayımızda çıkacaktır.

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehasşısı

Cumadan başka günlerde saat (2,20 den 6 ya) kadar. İstanbul Divanyolu No. 118.

Muayenehane ve ev telefonu: 22398. Yazlık ikametgâh telefonu: Kandilli 38, Beylerbeyi 48.

aksini isbat etmek lâzım değil mi? Elimde ne var ki. Etraftan gelen iğnelerin acısı, ıstıraptan ağrıyan varlığını harap ediyor.

Artık tahammül edemeyeceğim. Bu dedikodulara nihayet vermek lâzım.

Böyle bir sinir buhranı ile boğulduğum bir gün büyük annemin kucağına atıldım.

— Nine, nine (Ergin) le aramızda bir bağ var mıydı. Bu dedikodular beni kemirip duruyor. Allah aşkına söyle. Diye yalvardım.

Büyükannemin kuru parmakları saçlarımda dolaştı.

Çocukluğumdan beri yüzümde, saçlarımmın arasında izini aradığım ve iyiliğini taşıdığım bu ellerin sevgisini ne kadar özlemiştim.

Ninenim eski sesi uzaktan ge-

len bir musiki gibi gönlüme akıyordu:

— Yavrum, kızım, Ayselim.. Üzülme, ağlama canım, bak sana her şeyi anlatacağım.

Ve başımı göğsüne çekip bastırarak devam etti:

— Biz seni çok düşündük. Söz verdiğimiz halde onu unutmak için çalıştık. Çünkü o zaman Ergin daha mektepte idi. Zabit çıkınca nereye gideceği, ne olacağı belli değildi. Eğer o zaman işi daha sıkı tutmuş olsaydık zabit çıkar çıkmaz evlenmek istiyecektti. Doğrusunu istersen onu biraz oyaladık.

Sonra muharebe başladı. Ergin zabit oldu. O zaman senin için de çok üzüldük. Dünyanın bin türlü hali vardı. Allah esirgesin muharebe bu. Ölür, sakat kalır. Sonra senin de içine dert

olur. Bundan ötürü senin yanında sık sık onun lâfını bile etmedik.

Annen: — Aysel içli kızdır. Geçtim o la ki, gönül çeker, sonra yüreği yanar. En iyisi nasılsa bir kere açtığımız bu işi örtbas edelim. Diyordu.

Baban da böyle düşünüyor du:

İşi artık kendi düzenine bırakalım, dedik. Kader, kısmet. Bugün Ergin sakat bir adam olarak geldi. Artık bizim için söylenecek bir söz yok. Koca kız öldün. Düşün, taşın, Bize yeniden söz ver. (Ergin) bizden cevap bekliyor.

Ninenim kuru parmakları saçlarımdan çekildi.

İçime acı bir yetimlik çöktü. Beynim kafamın içinde kay -

ıyor. Ne çetin imtihan, ne arkası gelmez şüpheler.

Gözlerimin önüne (Ergin) in son resmindeki o hazin bakışları geliyor.

Sol kolunu göstermek istemi yormuş gibi biraz yan duruyor. Gözlerinde acısını örtmek isteyen çığ, taş gibi bir gülümseyiş var. Annem, babam, benim genç kızlık hislerimden korkuyorlar. Belki de hayalimde daha başka ümitler, emeller yaşadığını sanıyorlar. Bilmiyorlar ki, bir genç kızın kalbine aşıl原因 ilk duyduğu kolay kolay izini kaybetmez.

Aylarca evvel verdiğim sözden caymak elimde mi?

Onlar bana bu hakkı veriyorlar. Ceylan gibi sıçrayan, kabına sığmıyan genç bir zabit nam-

(Devamı var)

Soy adlarımız için

Soy adlarımız nasıl olmalı
nasıl olmamalı?— Şeyh Hacı Vâiz Bedrettin
oğlu veya zade..

Böyle soy adları yalnız İspanyol ve Çin adları kadar uzun ol-
dukları için değil, ancak Arap so-
yundan gelmiş birisine yakışır bi-
çimde oldukları içindir ki bir Tür-
kün SOY ADI olamaz

Denecek ki bu adların kısmı
(5) yer yer çok alışılmış, tanınmış
ve eskimiştir; tarih yönünden
ticaret bakımından bir değerleri
veya varlıkları vardır.

Bu belki doğrudur. Ancak han-
gi yönden bakılsa yasanın kurmak
istediği düzene aykırıdır:

Bir defa Türkçe değildir; sonra
çok uzun ve uygunsuzdur. Hele iç-
lerinde yüzde sekseni ya şeyhlikle
ya hacılıkla ya hocalıkla ya hafız-
lıkla ve kısaca söylenmek istenirse
lâik bir erk (6) kurmuş büyük
bir buduna yakışık almayacak
sözlerden toplanmış, ıssıların (7)
hele bundan sonra yetişecek ço-
cuklarımızın gözünde bir az tek-
ke, bir az cami ve günlük koku-
larile ve hacı yağları ile buluşuk
gösterecek birer addırlar. Bunlar
arasında:

Kel Hacı Haydar,
Hacı Kara Vâiz,

Şaşkın Hafız oğulları gibi ad-
lar da vardır. Böyleleri biraz kısa
olsalar ve içlerine biraz karalık,
biraz kellik, biraz şaşkınlık gibi
yöndemsiz türkçe lâflar da karış-
mış bulunsalar yarısından çoğu
bütün yabancı bir dilden gelen bu
tür türlü soy adlarını öteki şeyhli, ha-
cılı adlarla birlikte atmak ve ye-
rine yenilerini almak hence her
Türke büyük bir borçtur.

Şu var ki tarih, ekonomi ve ti-
caret işleri yönünden bu türlü ad-
ların büsbütün kalkması ıssıların
na büyük bir yitiliklik (8) getirecek
olursa böylelerini de büsbütün boz
mayıp üzerlerinde ya Türkçe söz-
ler ve eklerle ufak bir değişim ya
başka bir kısaltma ve değiştirme
ile bir düzeltiş yapmalı ve olduğu
gibi bırakmamakla beraber daha
ilerisine pek gitmemelidir.

Burada bu gibiler için bir ör-
neklik veriyorum:

Hacı Hafız Osman oğlu

Diye bir soy adı taşıyan biri
yazdığı yönlerden (9) ötürü
bunu büsbütün atamayacak olsa
hiç değilse hacılık, hafızlık veya
Osmanlıgından birini olsun kaldı-
rıp atabilir mi? Önce buna bak-
malıdır.

Atabilirse (Hacı Osman oğlu),
(Hacı Hafız oğlu), yahut (Hafız
Osman oğlu) gibi küçük bir de-
ğişim olacak.

Bu, olabilir ki eski soy adını
yakından tanıyanlara güç gelmez.
O vakit hiç düşünmemelidir. Ve
yapmalıdır.

Galip Bingöl

- (1) Asıl
- (2) Sebeplerden
- (3) kelime
- (4) Tamamen, baştan başa
- (5) (Kısmak) tan türkçedir.
- (6) Hükümet
- (7) Sahiplerini
- (8) Zarar
- (9) Taraf, cihet

Ankara Mektupları

Lozandan önce ve Lozandan
sonraki Türkiye..

Yazan: Kadri Kemal

— 1 —

Bundan iki gün önce kapan-
ması kararlaştırılan Ankara Sana-
yi Sergisinin, görülen dikkate de-
ğer alâka üzerine bugü de halka,
hem de parasız açık bira-
kılmasına izin verildiğini ga-
zeteler yazdılar. Bundan başka
şimdiye kadar bu sergi hakkında
bir çok gazetelerde sütun sütun
yazılar yazıldı. Serginin temin
ettiği muvaffakiyetler ayrı ayrı
bakımlardan ortaya kondu, izah
edildi ve bu yüzden sergiyi tertip-
leyen Milli İktisat ve Tasarruf Ce-
miyeti Türk milletinin haklı tak-
dirlerini kazandı. Fakat bu ara-
da bir şeyin unutulduğunu, yahut
ondan kâfi derecede bahsedilme-
diğini sanıyorum: Serginin çok
mühim ve çok manalı bir eserinden;
"Lozandan önce ve Lozan-
dan sonra iktisadi Türkiye,, salo-
nundan ve bu salonun gerek ser-
gicilik ve gerekse propaganda ta-
rihindeki ehemmiyetinden..

Osmanlı devletinin Avrupada-
ki komşularına karşı siyasi, aske-
ri ve iktisadi tefevvükünün sona
erdüğünü hatırlatan bir tarih baş-
langıcı vardır: 1682... Merzi-
fonlu Kara Mustafa Paşanın ikin-
ci Viyana muhasarasına giriştiği
devir, bilindiği üzere Osmanlı
İmparatorluk hudutlarının en
geniş bir devri idi. Karadeniz,
Akdeniz, Kırmızıdeniz, Büyük
Umman denizi, bütün şimali Af-
rika, ve Avrupanın Viyanaya ka-
dar olan kısımları bu hududun i-
çerisinde bulunuyordu.

Tarih konuşur mu? Onun na-
sıl konuşturulduğunu, nasıl dile
getirildiğini görmek ve öğrenmek
için, öyle sanıyorum ki; "Lozan-
dan önce ve Lozandan sonra ikti-
sadi Türkiye,, salonundan daha
manalı ve ifadeli bir dersi, kolay
kolay başka hiç bir yerde görmek
ve dinlemek kabil olmayacaktır

Salonu hazırlayanlar, Osman-
lı İmparatorluğunun 17 inci asrın
sonlarına doğru yukarıda izah et-
tiğim hudutlarını renkli bir harita
üzerine çizdikten ve bu haritayı ilk
giriş kapısının üstüne astıktan son-
ra ziyaretçilerin gözlerini derhal
başka mevzulara çekip götürmek
yollarını bulmuşlardır. Son asır-
larda Türkiyenin geçirdiği iktisa-
di istihaleleri çeşitli ve herbiri ayrı
ayrı mevzulara ilişkin tablolar, gra-
fikler üzerinde kısa çizgiler ve
formüllerle göstermek ve bu su-
retle Lozan muahedes'nden önce-
ki Türkiyenin iktisadi esaret ve
düşkünlüğünü Türk milletine yep-
yeni bir buluşla ve çok kuvvetle i-
fade etmek için ne lâzımsa, hepsi
de bu salonda yapılmıştır ve hiç
tereddütsüz denilebilir ki; sergi-
yi hazırlayan Milli İktisat ve Ta-
sarruf Cemiyet', 1682 den Lozana
ve Lozandan bugüne ve hattâ ge-
lecek yıllara kadarki siyasi, aske-
ri ve iktisadi tarihimizi açık bir
ifade, tatlı bir buluş, inkâr ve
reddi kabul etmeyen canlı bir an-
latışla, rakamlar ve fotomontaj-
larla mukayeselenirilmiş, değeri
yüksek bir eser meydana getiril-
miştir. Kısa bir zamanda ve bel-
ki de kolaylıkla giderilemeyecek
noksanlıklar içerisinde büyük bir
iş başarmak vazifesini üstüne al-

mış bulunan Milli İktisat ve Ta-
sarruf Cemiyetinden bundan faz-
la bir şey istemeğe hakkımız olma-
dığını ve ancak onun başarabil-
diklerine asıl değerini vermekle,
gelecekte ondan daha geniş ve
daha olgun eserler beklemek hak-
kımız bulunduğunu teslim etmek
lâzım gelir..

Türk sergicilik ve propaganda
tarihinde hususî bir ehemmiyetle
karşılanmağa ve alâka gösteril-
meğe değer bulunan bu salonun i-
çerisinde gördüğünüz tablolar, gra-
fikler, resimler, izahlar ve ni-
hayet söyliyene ve anlatan tarih
sayfaları önünde ayrı ayrı dura-
rak istedikleri alâka ile onları tet-
kik ettiğimiz vakittir ki, bu salo-
run ihtiva ettiği değerlere haklı e-
hemmiyetlerini vermiş bulunuyo-
ruz.

Eski Türkiye sadece bir ham
madde memleketi ve iktisaden yarı
müstemleke idi. Yeni Türkiye -
siyaseten olduğu kadar iktisaden
de müstakil bir cüzü tamdır. Bu
istihalenin dönüm noktası Lozan
dır.

Lozandan önceki tarihin bütün
coğrafi ifadesini b'ze yukarıda
bahsettığım harita izah eder ve
milyonlarca kilometre murabbar
bir sahayı resmeden harita üze-
rine gözlerimiz ihtiyarsız bir sap-
lanıştan kendisini alamaz. Bu iza-
ha göre, bir zamanlar eski
imparatorluk iktisaden kendine ye-
ten bir varlıktı ve on yedinci asır-
da Türkiye siyasette olduğu gibi
iktisaden ve hattâ kültür bakımın-
dan da ileri ve yüksek bir mevcu-
diyetti, aynı zamanda zirai ve
sinaî bir bütündür. Salonda impa-
ratorluğun bu iktisadi gücünü ve
bütünlüğünü izah eden ve her biri
başka bir Türk sanatkarı tarafın-

dan yaratılan evrensel değerde
eserler de göze çarpar.

Fakat Birinci Süleyman zama-
nındanberi devlet içinde devlet
rejimi devam ediyordu. Gafil pa-
dışahlar kuvvetlerini Allahtan ge-
lir sanarak Türk milletini iktisatça
siyasetçe Avrupanın esir yapacak
kapitülasyonları ta 1535 te imza-
lamışlardı. Bu imza bir nevi i-
dam hükmü idi. Kendi kendisini
idam hükmü.. Kapitülasyonlar,
imparatorluk devrinin maliyesi,
sanayii ve umumi ilerleyişi üzerine
yavaş yavaş çöken bir kara bulut-
tan farksızdır.

Gümrük esareti, maliye esareti,
adliye esareti ve nihayet maarif
esareti birbirini takip edecekti.
Halbuki Avrupada:

— Zenginleşiniz!.. Diyorlardı.
Ve Avrupada makine ve buhar
istihali çoğaltmağa ve ucuza mal
edilmeğe başlanmıştı. Netice ka-
pitülasyonların yıktığı gümrük ka-
pılarından giren ucuz ve yığın ya-
bancı mal, milli sanayii yer yer
boğdu. Yurt içinde çalışan tez-
gâhlar yavaş yavaş durmağa ve
azalmağa başladı. Vaktiyle ken-
di kendine yeter olan imparator-
luk, on dokuzuncu asrın ortaların-
da artık yeter bir kudrete malik
değildi.

— İkinci mektup yarm —

İhsan YAVUZ

Kadın ve erkek terzisi

Bütün şıklar hep orada gi-
yinirler. Her keseye ve her
arzuya uygun elbisenizi ancak
orada yaptırabilirsiniz.

İstanbul Yenipostahane kar-
şısında Foto Nur yanında Leta-
fet hanında.

Yeniden Soyadı alan mebuslar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Vali ve Belediye reisi Muhittin Beye Milasta bulunan baba - sı tel yazısı ile soy adı olarak "Kültür" adını aldığını bildir - miştir. Muhittin Bey de adını "Muhittin Kültür" olarak kullan - maya başlamıştır.

Belediye reisi muavini Hâmit Bey soy adı olarak "Oskay" sö - zünü almıştır. "Oskay" öz Türk - çede şen demektir.

Fen heyeti müdürü Yusuf Ziya Bey soy adı olarak "Erdem" kelimesini almış, dünden itiba - ren Kâğıtlara Ziya Erdem imza - sını atmağa başlamıştır.

Fen heyeti harita şubesi şefi Galip Bey soy adı olarak "Bil - gin" sözünü, fen müşaviri Hulki Bey "Erem" kelimesini almışlar - dır.

Umumî Meclis azasından Amca Tefik Bey soyadı olarak "Acar" sözünü, Beykoz azası Mehmet Ali Bey "Gökçen" İh - san Namık Bey "Tözen", Adalı Avni Bey "Yağız" isimlerini soy adı olarak seçmişlerdir.

Dünkü sayımızda Daimî en - cümen azasından İsmail Şevket Beyin soy adı "Matya diye ya - zılmıştır. İsmail Şevket Beyin soyadı olarak aldığı isim "May - ter" dir. Bu yanlışlıktan dolayı özür dileriz.

Cumhuriyet Halk Fırkası vi - layet idare heyeti azasından Necip Beyin soyadı "Serdengeçti" dir.

Soyadı alan mebuslar

Ankara, 22 (KURUN) — Ko - caeli mebusu Süreya Bey (Yikit), Kütahya mebusu Nuri Bey (Bil - gin) adlarını soyadı olarak almış - lardır. Zonguldak mebusu Halil Bey eski aile adı olan (Tamsi), Afyon mebusu Haydar Bey (Cer - cel) soyadlarını alacaklardır.

Tramvay ücretleri için

Tramvay ücretlerini tespit ede - cek olan komisyonun toplanması hakkında Nafia vekâletinden e - mir gelmiştir. Komisyon bu ay so - nuna doğru toplanacaktır.

Göz Hekimi
Dr. Süleyman Şükrü
Babıâli, Ankara caddesi No. 60
Telefon: 22566
Salı günleri meccanendir..

AKBA

Ankara'da A K B A kitap evinin birinci şubesi modern bir şekilde Maarif Vekâleti karşısında açılmıştır. A K B A kitap evleri her dilde kitap, mecmua, gazete ihtiyaçlarına cevap vermektedirler. Gerek kitaplarınızı, gerek kırtasiyenizi en ucuz olarak A K B A kitap evlerinden tedarik edebilirsiniz. Devlet Matbaası kitapları ve VAKIT in neşriyatının An - karada satış yer i A K B A ki - tap evleridir.

AKBA Merkezi Telefon 3137
Birinci şube 1761
İkinci şube: Saman Pazarı

Dün ve Yarın

Tercüme Külliyyatı

Aile Çemberi

A. Maurois — I. H. Alişan
100 Krş.

Ticaret, banka, borsa

İkt. Dr. Muhlis Etem
75 Krş.

S A F O

Alfons Dode — Haydar Rifat
100 Krş.

Sosyalizm

K. Kantsky — Sabiha Zekeriya
75 Krş.

J. Rasin Külliyyatı I

Ahmet Reşit — H. Nazım
75 Krş.

İşçi sınıfı ihtilâli

Lenin — Haydar Rifat
60 Krş.

Ruhî hayatta lâsuur

Dr. Yung — Dr. Hayrullah
60 Krş.

İsfehana doğru

Piyer Loti — I. H. Alişan
100 Krş.

J. Rasin Külliyyatı II

Ahmet Reşit — H. Nazım
75 Krş.

Gorio Baba

Balzak — Haydar Rifat
100 Krş.

Deliliğin psikolojisi

Dr. Bernar Hart — Dr. İzzettin
50 Krş.

İlkbahar Selleri

Türgenyef — Sami z. Süreyya
75 Krş.

Engerek düğümü

F. Moryak — Peyami Sefa
60 Krş.

Devlet ve ihtilâl

Lenin — Haydar Rifat
75 Krş.

J. Rasin Külliyyatı III

Ahmet Reşit — H. Nazım
75 Krş.

Dağıtma Yeri:

VAKIT Matbaası

İstanbul İkinci İcra Memurlu - ğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz bu - lunan 70 kalem nalbur eşyası 25 — 11 — 1934 tarihine müsadif pazar günü saat 9 dan itibaren İs - tanbulda Zindan kapısında Rüs - tempaşa caddesinde 356 ve 358 numaralı dükkânda açık arttırma suretiyle satılacağından taliplerin aynı gün ve saatte mahallinde ha - zır bulunacak memuruna müraca - atleri ilân olunur. (5073)

KURUN

Gündelik, Siyasî Gazete
İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT) yurdu
TELEFON NUMARALARI:
Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24370
Telgraf adresi: İstanbul — (VAKIT)
Posta kutusu No. 46

ABONE BEDELLERİ:

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 -	1450 -
3 aylık	400 -	800 -
1 aylık	150 -	300 -

İLAN ÜCRETLERİ:

Ticari İlanların ilân sayfalarında san - timi 30 kuruştan başlar. İlk sayfada 250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla, devamlı ilân verenlere ait ayrı tenzilat vardır.

Resimli İlanların bir satırı 10 kuruştur.

KUÇUK İLANLAR:

Bir defası 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası mecca - nendir. Dört satırı geçen İlanların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir

DIŞ DOKTORU

Übeyt Sait

Fatih Karagümrük Tramvay
durağı No. 4

Posta T.T. Binalar ve Levazım Müdürlüğünden :

22 Eylül, 8, 24 Birinci Teğrin ve 9 ikinci teğrin 934 tarihli gazetelerle 26-11-934 tarihinde İstanbul'da münakasasını kılınacağı ilân edilmiş olan 50 bin metre baketal teli ile 150 metre tek ve çift nakilli sahra kablosunu levazım müdürlüğümüzün Ankara'ya nakli dolayısıyla münakasasının Ankara'da yapılması tekarrur ettiğinden taliplerin mezkûr tarihe müsadif günü saat 14 de Posta T. T. Umum Müdürlüğü binasının 1 inci katında Mübayaat komisyonuna müracaatları ilân olunur (7979)

Devlet Demir yolları ilânları

İdaremiz için pazarlıkla satın alınacak olan Hırdavat Elektrik, Matbaa hurufatı, Yemek Sobası, Demir, Boya, Tırfon T. C. D. D. tipi, Çivi, Ip, gibi (156) kalem muhtelif eşyanın 28-11-34 Çar - şamba günü saat 11-1/2 de pazarlığı yapılacaktır. İsteyenler mezkûr saatte mağzaya müracaatla tahriren teklifte bulunmaları ve mağza dahilinde asılı listede X işaretli ma'zeme için numunesiz ve numunesiz tekliflerin kabul edilmeyeceği ilân olunur. "7981,,

İstanbul Belediyesi ilânları

Konservatuvar binası ve 16 Mart Şehitleri âbidesi için münakasa İstanbul Şehzadebaşında Konservatuvar, Tiyatro salon ile 16 Mart Şehitler âbidesi ve meydanlığının tanzimi projeleri için 25-11-934 de müddet hitam bulacak olan müsabakanın 5-12-934 Çar - şamba gününe kadar uzatıldığı ilân olunur (799)

Denizyolları

İŞLETMESİ

Karaköy - Köprübaşı
Sirkeci Mühürdarzade
Han Telefon 22740

Karadeniz Yolu

VATAN vapuru 24 İkinci
CUMARTESİ günü saat
8 de Hopa'ya kadar. (7964)

Ayvalık Yolu

MERSİN vapuru 24 İkinci
CUMARTESİ günü saat
8 de İzmir'e kadar. (7963)

Tophanede levazım âmir-
satınalma komisyonu
ilanları

Hastahaneler ihtiyacı için
80 adet Battaniye 9 - 12 - 934
zarf günü saat 15 te kapalı
münakaşaya iştirak edecek
belli saatten bir saat evvel
Tophanede Satınalma
komisyonuna verilmeleri.
(581) (7670)

İstanbul Kumandanlığı
Satınalma Komisyonu İlanları

Afyon dekovil deposu için Ka-
tihanedeki bulunan numunelere
göre malzeme kok kömürü aleni
münakaşaya ile alınacaktır. İhalesi
birinci kânun 1934 perşembe
günü saat 15,30 dadır. Talipler
şartnameyi görmek üzere her
Fındıklıda Satınalma Komis-
yonuna müracaatları ve ihaleye
katılacak edebileceklerin vaktinde ko-
misyonunda hazır bulunmaları.
(287) (7681)

İstanbul Ziraat Bankası Satış Komisyonundan

Sıra No. sı	Semti	Mahallesi	Sokağı	Emlâk No. sı	Hissesi	Cinsi	Hisseye göre hammen kıymet
2419	Kadıköy	Hasanpaşa	Ismail Hakkı	24	Tamamı	Arsa metresi 141	282
503	Ortaköy	Ortaköy	Ambarlıdere	35 E. ve Mü.	15/28	Tarla metresi 17000	270
2517	Hacıoğlu	Abdüsselâm	Maltız	38 Mü.	Tamamı	" "	126
2515	"	"	"	26-28	2/3	" "	171
2620	Hasköy	Piripaşa	Dere	21 Mü.	Tamamı	" "	20
2886	Büyükdere	Büyükdere	Ortakaya E. Canfes Y.	26	1/6	" "	34,50
1219	Kadıköy	Caferağa	Mühürdar Cad.	8-12-12/1	1000/6912	Kâgir iki dükkân ve arsa	880
2826	Kocamustafapaşa	Davutpaşa	Kocamustafapaşa ve İsa kapısı	2	1/2	Bahçıvan odaları ve kuyu	1500
2848	Yeniköy	Yeniköy	Terazi	8	3/4	Arsa metresi 1300	65
2939	Beyoğlu	Hüseyinağa	Küçük Şişhane	35	Tamamı	Ahşap hane	766
1646	İstanbul B. pazarı	Abiçelesi	Çardak	81 E. 3 Y.	1200/9600	Kâgir mağaza ve üstü iki oda ve sofa	1200

Yüzde yedibuçuk pey akçeleriyle ihale bedelleri nakten veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda mevki ve evsafı yazılı gayrimenkuller açık artırma suretile satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 28-11-934 Çarşamba günü saat 14 tedir. Ailelerin Galatada eski Kredi Liyone Bankası binasındaki Satış Komisyonuna müracaatları. (7560)

Üç Konstrüktör Ressam
Aranıyor

Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğünden:

İkisi Ankarada üçüncü de İzmirde çalıştırılmak üzere imtihanda gösterecekleri muvafakiyet derecelerine göre en az 84 en çok 165 lira maktû ücretle üç Konstrüktör ressamı alınacaktır. Taliplerin umumî şeraiti ve imtihan mevzuunu Ankarada İdaremiş Fen şubesinden, İstanbulda Bakırköy Barut Fabrikası Müdürlüğünden İzmirde Silâh tamirhanesi müdürlüğünden sormaları lüzumu ilân olunur «7905»

Nafia Vekâletinden:

Afyon - Antalya hattının 93 + 500 üncü kilometresiyle Aydın hattı üzerinde kâin Karakuyu istasyonu arasındaki altıncı kısmı kapalı zarf usulüyle münakaşaya konulmuştur. Münakaşa 8-12-934 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 15 de Vekâlet müsteşarlık makamında yapılacaktır. Taliplerin tekliflerini Ticaret odası ve ehliyeti fnekiye vesikaları ve 8750 liralık muvakkat teminatlarının malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uygun Banka kefalet mektubu "Çek kabul edilmez, ile birlikte aynı gün ve saate kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Talipler buhusustaki şartnameleri 40 lira mukabilinde Ankarada Vekâlet malzeme müdürlüğünden satın alabilirler. «7931»

Nafia Vekâletinden;

Afyon - Antalya hattı 74+000 - 93+500 kilometreleri arası beşinci kısım inşaat ve ameliyatı kapalı zarf usulüyle münakaşaya çıkarılmıştır. Münakaşa 8 Kânunu evvel 1934 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 15 te Müsteşarlık makamında yapılacaktır.

Talipler tekliflerini Ticaret Odası vesikası ehliyeti vesikası 7500 liralık muvakkat teminatlarının Mal Sandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uygun banka kefalet mektubu "Çek kabul edilmez" ile birlikte aynı gün ve saatte komisyon vermeleri lazımdır. Talipler bu husustaki şartnameleri Ankarada Malzeme Müdürlüğünden "40" lira mukabilinde satın alabilirler. (7862)

Çanakale Jandarma Mektepleri
Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

890,000 kilo ekmek, 1200 kilo Un..

1 - Çanakale Jandarma Mektepleriyle hastahanelerin Ekmek ve Un ihtiyacı ve gene kapalı zarf usulüyle yeniden münakaşaya çıkarılmıştır.

2 - İhale 28 - 11 - 934 tarihine müsadif çarşamba günü saat (15) te Çanakale hükümet dairesindeki Komisyonunda icra edilecektir.

3 - Arzu edenlerin mezkûr gün ve saatte Komisyon müracaatları ilân olunur. (7764)

Öz türkçe karşılıklar

ta, 5. Ortalık (Halk man. "Ortalık sevinç içinde,") 6. Yanluk.
Alenen, 1. Açrıktan açığa 2. Tüyana.
Aleni, 1. Açık, 2. Göz önünde.
Alet, 1. Avadanlık, 2. Aygıt, 3. Cabılık, 4. Elulağı, 5. İtik, 6. Kayıt, 7. Kural, Kuran, 8. Pu sat, (Silâh, kabkacak, cihaz man.) 9. Savut (Takım man.) 10. Şay, 11. Takım, 12. Tekiç, 13. Yensel.
Aleti harp, 1. Çeri yarağı, 2. Yat yarağı.
Alev, 1. Alav, 2. Alev (Türkçe aslı olan "Alav,, m galatı) 3. Calm, Çalkm, 4. Örde, 5. Ört, 6. Par, 7. Yalaf, 8. Ya'az, Ya-lazi, 9. Yalın, 10. Yalın.
Alevlenmek, 1. Çoğlanmak (Çoğ = Kor, yanmış kömür) 2. Kaşkamak (Saçsız başın parlaklığı man.) 3. Yalınmak, yalınmak.
Aleyh, Ters.
Aleyhte bulunmak, 1. Çakmak 2. Çekiştirmek, çekmek, kınamak, 3. Karamak, 4. Koğalamak 5. Koğlamak, 6. Kovu çekmek, Kov sokmak, 7. Yeldirmek.
Aleyhtarlık, Yağaç.
Aleyhtarlık etmek, Yağanmak.
Ali, 1. Batuk, 2. Bedük, Pe dük, 3. Büyük, 4. Ediz, İdiz, 5. Eğüz, Etiz, 7. İğüs, 8. Koşan, 9. Örkü, 10. Öruk, Tepe, "Osm,, Öre = Yukarı, Örü =

Öz Türkçe karşılıklar

Uğuk, 24. Us, 25. Uz, 26. Üğ, 27. Ük, 28. Zerey
Akıllanmak, 1. Usaymak, 2. Uslanmak, 3. Usukmak, 4. Üğlenmek
Akıllandırmak, Uslandırmak
Akıllı, 1. Anlayışlı, 2. Bökü, 3. Çeçen, Çiçen, 4. Çelen, 5. Ece, (kadm için) 6. Eke, 7. Kıyga, 8. Köğüstü, 9. Onat, 10. Oskan, 11. Öge, Öge, 12. Öklü, 13. Öklük, 14. Öktülmüş, 15. Sak, 16. Us, ısı, 17. Uslu, 18. Varışlı
Akılsız, 1. Anlayışsız, 2. Beyinsiz, 3. Köngülsüz, 4. Könlüçök, 5. Öğsüz, 6. Samarık, 7. Saran 8. Varışsız
Akı başına gelmek, 1. Aylmak, 2. Öğlenmek, 3. Öğü dirilmek
Akı kaybolmak, 1. Ökü yaymak, 2. Ussu azmak,
Akı kaybetmek, 1. İrlmek, İrlmek, 2. Kendinden geçmek, 3. Öğsiretmek, 4. Şaşalamak, şaşır-mak, 5. Tmsıramak
Akıbet, 1. Bitim, 2. Hele (Zarf: "hele geldi") 3. Son, 4. Sonuç
Akide 1. İnan (İtimat, kanaat, itikat man.) 2. Nom (Din, şeriat, millet man. Tanrı nomu = Allahın şeriatı.)
Akıl, 1. Açık göz, 2. Anlayışlı, 3. Ayık (Sarhoşluk veya baygınlıktan ayılmış, kendine gelmiş manalarına geldiği gibi, müteyakkız, mutedil, hüşyar, açık göz, akı başında manalarına da gelir,) 4. Bil-

ge, 5. Büğü, 6. Düşünceli, 7. Eke, 8. İdgü, izgü, 9. Ulkuşlu, 10. Us-luğ (uslu), 11. Uslurak, 12. Varışlı.

Akilâne hareket etmek, Eplemek (tanzim etmek, tecrübe ve mülâhaza etmek man.)

Akile, (Karhai), Yenirce

Akim 1. Cor, çor (cor = şakacı, güldürücü, çor = köle, aşağı man) 2. Eremik (Erem = doğurmamış, 3. Kısır, 4. Tuv, Tuvun = cinsi bozuk kısırak, 5. Tugun, 6. Tugur (doğurmaktan kesilmiş man.) 7. Verimsiz, 8. Yoz (cinsi bozulmuş, mütereddi man.) 9. Yügürtmeç

Akis, (Aks), 1. Çarpma, 2. Dönme, tersine dönme, 3. Vurma

Aksetmek, 1. Altüstetmek, 2. Cangırtmak, 3. Çağırlamak, 4. Çarpmak, 5. Dönmek, tersine dönmek, 6. Vurmak, 7. Yankullamak (Ses hakkında), 8. Yurtarmak

Aksettiren, Yanratgaç

Aksettirmek, Yanratmak,

Aksi, 1. Karadamak (ters, anut man.) 2. Kısırk, 3. Nacır, 4. Sakar 5. Ters, 6. Tetrü 7. Yagas, 8. Ya-naz, yanız, 9. Öneği, üneği (inatçı man.)

Aksileşmek, İğenmek

Aksilik, 1. Üneğülük, 2. Terslik, yanazlık

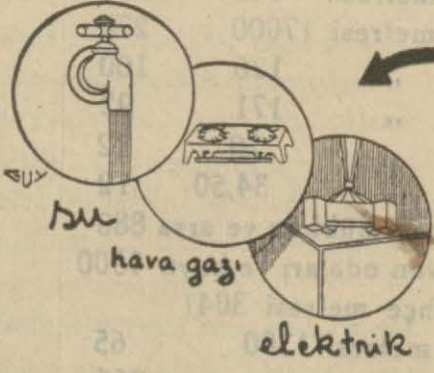
Aksine, 1. Çüyre, 2. İnçip, 3. Tersine

Aksisada, 1. Banga, 2. Cangırlık

3. Caran, 4. Uy, 5. Yangı, yangu 6. Yanılanış, 7. Yankı, yanku, 8.

BİR EVİN ESBABI İSTİRAHATI

ANCAK

ve HAKİKİ bir

Yeni
Emsalsiz

Radyosudur.

Satış mahalleri SAHİBİNİN SESİ müessesesi
210 İstiklâl caddesi Beyoğlu ve Acentaları:
Nurettin ve Şeriki: Ankara — A. Vetter ve Şeriki;
İzmir — M. Mahir Bey: Zonguldak

Vapurculuk

Türk Anonim Şirketi
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925

Trabzon Yolu

Sakarya Vapuru 25
Pazar T. sani

günü saat 20 de Ga-
lata rıhtımından kalkacak. Gidiş-
te: Zonguldak, İnebolu, Ayancık,
Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Ti-
rebolu, Görele, Trabzon ve Rizeye.
Dönüşte bunlara ilâveten Of ve
Sürmeneye uğrayacaktır.

İzmir ve Mersin
yolu

Inönü vapuru 25
Pazar T. sani

günü saat 10 da
Sirkeci rıhtımından kalkarak doğru
Çanakkale, İzmir, Kuşadası, Kül-
lük, Bodrum, Rados, Marmaris,
Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş,
Finike, Antalya, Mersine azimet
ve avdetinde aynı iskelelerle Alanya,
Çanakkale ve Geliboluya uğrayacak-
tır.

Hemşire aranyor

Birinci veya ikinci sınıf hemşi-
relerden taliplerin Aydında Sıh-
hat Yurdu müdürlüğüne mürä-
caatları. (3618)

İstanbul Viyâleti Arnavutköy
nahiyesi nüfus memurluğundan:
Ezine kazası Tabaklar M. 5
hane üzerine kayıtlı Mehmet Azmi
Bey oğlu Hasan Kudusi Beyin is-
mi Üsküdar Hukuk Hakimliğinin
8 — 8 — 1934 tarihli kararıyle
Hasan Hıfzı olarak tashih edildiği
ilân olunur. (3732)

Sahibi: Asım Us
Neşriyat müdürü: REFIK AHMET
VAKIT Matbaası — İstanbul

Yeni eserler

Dün ve yarın
tercüme
külliyatı
15

Y. Rasin

Külliyatından : 3

Türkçeye çeviren :
Ahmet Reşit (H. Nazım)
Fiatı 75 kuruştur

MATBAA — KÜTÜPHANE

Dağıtma yeri: Vakıf kütüphanesi

İstanbul: Ankara caddesi

Nafia Vekâletinden

Afyon - Antalya hattı 56 - 74 üncü kilometreleri ara-
kısımlarında inşaat ve amelîyatının 15 - 11 - 934 tarihinde yapılan
sında verilen teklif haddi lâıyıkında görülmüştüğünden me-
ve amelîyat 25 - 11 - 934 tarihine müsadif Pazar günü saat
zarlıkla ihale edilecektir. Pazarlık Ankarada Vekâlet
makamında yapılacaktır. Taliplerin Ticaret odası ve Ehli-
ye vesikaları ve 10.000 liralık muvakkat teminatlarının me-
hasebeciliğine yatırıldığına dair olan makbuz veya nümune-
gun banka kefalet mektubu ile aynı gün ve saatte komi-
sionmaları lâzımdır. Muvakkat teminat mukabili çek kabu-
Taliplerin bu husustaki şartnameleri 40 lira mukabilinde
malzeme müdürlüğünden satın alabilirler.

KIŞ GECELERİ

Vaktinizinasıl geçireceğinizi

Düşünmeyiniz

H. dö BALZAK ın
HAYDAR RIFAT

Bey tarafından Türkçeye çevrilen:

GORIO BABA

İsimli lâyemut eserinden bir tane alarak

okuyun! 370 sayıfa - Yalnız 100 kuruş

Tevzi merkezi - VAKIT YURDU

Ankara Gaddesi İstanbul

Dün ve Yarın
Tercüme Külliyyatı
Sayı - 11

H. dö Balzak

Haydar Rifat

Gorio Baba

GAZETE-MATBAA
KÜTÜPHANE

İstanbul 934

Öz Türkçe karşılıklar

Yanu

Aksi sada vermek, 1. Çağışla-
mak, 2. Tıgırlamak, 3. Yangılan-
mak, yangulanmak, 4. Yankılan-
mak, Yankulanmak

Aksi ziya, Küzneke

Aksi hasıl olmak, İldırmak

Aksi takdirde, Yoksa ("İyi ki
geldi, yoksa fena olacaktı.")Akit, (Akd) 1. Bağ, 2. Bağlan-
tı, 3. Düğüm

Akdetmek, 1. Bağlamak, 2. Ba-
mak, 3. Bekitmek, 4. Düğmek, 5.
Düğölmek, 6. Düğünmek, 7. Dü-
ğümlemek, 8. Tüğmek,

Akort, (Accord), Düzen

Akort etmek, 1. Düzeltmek, 2.

Düzmek,

Akortlu, 1. Alışkın, 2. Yatkın,

yatkun

Akraba, 1. Adanaş, 2. Ege, 3.
Hısm, 4. İçertiler, 5. İlgi, 6. Kab,

7. Kadas, 8. Kayaş, 9. Kayın, ka-
zın 10. Oğuş, Uğuş, 11. Oma, o-
mağ, Omak (aile, nesil, soy man.)

12. Omrak, Omrav, 13. Özden, 14.
Smar, 15. Soy, soy sop, 16. Şaru,

Şora, 17. Toğmuş, 18. Törögön,
19. Tuğan, 20. Tuskan, 21. Tuvgan

22. Uruğ, Uruk, (Nesil, soysop,
man.) 23. Urukkaş (Soy sop
man.) 24. Yabuk, Yabguk, Yağuk,

Yavuk

Akrabalık, 1. Hısmılık, 2. Kan
yakınlığı, 3. Töröl, 4. Tuğum

Akran, 1. Arkadaş, 2. Başdaş,
3. Bektaş, Biktaş, 4. Dendes, 5. Eş,

6. Koşdaş, 7. Kurdaş, 8. Öğür, Ö-

vür, Öyür, 9. Smar, 10. Tay, 11.
Taydaş, 12. Tintaş, 13. Yanaşık,
14. Yaşdaş

Akranlık muamelesi etmek, 1.
Arkadaşça davranmak, 2. Bir tut-
mak, 3. Taysınmak,

Akrep, 1. Böyü, Büyü, 2. Çay-
ban, 3. Çayan, 4. Çıyan, 5. Kuyru-
ğu örü, Kuyrukörü

Aksâ, 1. İragrak, 2. Smar, 3. Şır,
4. Uera, Uerak

Aksâyı şark, Irak doğu,
Akur, 1. Esirik (sarhoş man.)

2. Kudurgun, 3. Kudurmuş, ku-
duz, 4. Ur

Alâ, 1. Ar, 2. İyi, Güzel, 3. Of-
laz, Uflaz, 4. Yakşı, 5. Yavuz, 6.
Yeğ, Yen, 7. Yek,

Aliyyülâlâ, 1. Daha yüksek, en
yüksek, en güzel, en iyi, çok iyi,
çok güzel, 2. Ertenü

Alâ, Göre, Üzerine

Alâeyyihal, 1. Elden geldiği ka-
dar, 2. Oldukça

Alâeyyihal, 1. Nasıl olsa, nasıl
olursa olsun

Alâküllihal, 1. Elden geldiği ka-
Alâhalihi terketmek, 1. Boşla-

mak, 2. Olduğu gibi bırakmak.

Alâmeleinnas, Açıkta gözönün-
de

Alâmeratibihim, Sırasıyle

Aleddevam, 1. Artsız arsız, ge-
celi gündüzlü, Sürekli, 2. Bir dü-
züve, 3. Bir teviye, 4. Dara, 5. Tu-

taş

Alâlâcele, 1. Şıpadak, 2. Şıp-
padak, 3. Terk, 4. Yalapsap, 5.

Öz Türkçe karşılıklar

Tez, tez elden, 6. Yelyepelek, 7.
Yelyeperek

Alelâmya, 1. Kör körüne, 2.
Körlemeden, 3. Kutursu

Alelekser, 1. Çoğu, en çoğu

Alelgafle, Apansız, apansızın

Alelhusus, 1. Ağrak, 2. Ayrıca

3. Başkaca, 4. Hepsinden üstün,
hepsinden atırk, hele

Alelinfirat, 1. Ayır ayır, 2. Birer
birer, 3. Teker teker, (Bak: Mün-

feriden.)

Aleltlak, Bağlanmıyarak

Alelkaide, - Alelûsul, Yoluyla

Alerresi velâyn, Baş üstüne

Alessabah, Erkenden

Alesseher, 1. Tanlacak, 2. Tan-
layın

Alesseviye, 1. Biribiri üstüne, 2.
Düzü

Alettahhik, 1. Dosdoğrusu, 2.
Gerçek olarak

Alettahmin, 1. Aşağı yukarı, 2.
Oranlama, yoranlama

Alettevali, Biribiri ardınca

Alâimi sêma, 1. Abrak, 2. Al-
kım salkım, 3. Alkuşak, 4. Alı ge-

lin, 5. Ebe kuşağı, 6. Ebem kuşağı,
7. Geşik, gök kuşağı, 8. Kazan kul-

pu, 9. Tanrı kuşağı (Tanrı = gök)
10. Tanrı köprüsü, 11. Tenri kuru
(Kur = kemer), 12. Yağmur ku-
şağı, 13. Yeşil kuşak, 14. Yılan sa-
lıncağı, 15. Yaygır

Alâka, 1. Bağ, 2. İlişik, 3. İlinti

4. Koşukluk, 5. Pakat, bağ, "İn-
têrresant, man. 6. Sevgi, 7. Taka-
nak, Takışık, 8. Tav

Alâkabahş, 1. Kızıklı 2. Pak

İr. Alâkadar, 1. Eli var (zimmet

man.) 2. Sarlak.

Alâkadar olmak 1. Kızıksınmak

2. Komumak, 3. Tırnak ilmek

Kanca takmak, 4. Tırnak ilistik

mek.

Alâkalanmak, 1. Gönül ilişmek

2. İlmek, 3. Pakattmak

Alâmet, 1. Anlık, annik (Tav

larda hudut gösteren alâmet man.)

2. Beçkem (Muharebede yığılma

rin alâmeti farika olarak yığılma

öküzü kuyruğundan veya onu tak-

liden ipekten mamul olmak zoro

takındıkları şey. 3. Belge. 4. Bel

gi, Belgü. 5. Bellik. 6. Bilgi. 7.

Bilik, Bilük, 8. Bilgillik, 9. Bilan,

(Sesli alâmet "signal, man.) Bu-

ğa = değirmende işaret vermek

için kullanılan bir boru, 10. Dam-
ga, 11. Düvek, 12. Em, 13. En,
enek, 14. İrk, 15. İs, 16. İn, 17.
İz 18. Körküz, 19. Mede, 20. Ön-
kû, 21. Belek, Belgi, 22. Peldek,
23. Pilgi Pildi, 24. Salık, 25. Sığ-
ma, 26. Tamga, 27. Tap, 28. Tu-
temtek, 29. Tevmiş, 30. Tutu
(Delil, hüccet, rehîn, teminat
man.) 31. Um.

Alem, 1. Bayrak, 2. Calay, 3.
Sancak, 4. Tuğ, 5. Urgan, 6. Ya-
lav.

Alemdar, 1. Tuksavul, 2. Tukş,

Tuğcu.

Alem, 1. Acun, Açun, 2. A-
zun, 3. Elgün (Halk man.) 4. Or-